

**Universita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Ústav veřejné správy a práva**

Vliv cestovního ruchu na rozvoj regionu

Kateřina Vojtíšková

**Bakalářská práce
2012**

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Kateřina Vojtíšková**
Osobní číslo: **E09420**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná ekonomika a správa**
Název tématu: **Vliv cestovního ruchu na rozvoj regionu**
Zadávající katedra: **Ústav veřejné správy a práva**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cílem BP je na základě analýzy cestovního ruchu popsat pozitivní i negativní ekonomické dopady vlivu cestovního ruchu na obec s rozšířenou působností Jičín a navrhnout možná opatření a cíle.

Práce bude obsahovat:

- Obecnou charakteristiku cestovního ruchu.
- Vymezení regionu.
- Vybrané předměty cestovního ruchu.
- Dopady cestovního ruchu na region.
- Strategickou vizi regionu.

Rozsah grafických prací: —
Rozsah pracovní zprávy: cca 30 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická
Seznam odborné literatury:

MALÁ, Vlasta. Základy cestovního ruchu. vyd.1. Praha : Oeconomica, 2002. 98 s. ISBN 80-245-0439-1.

PALÁTKOVÁ, Monika . Marketingová strategie destinace cestovního ruchu : Jak získat více příjmů z cestovního ruchu. Vyd.1. Praha : Grada, 2006. 341 s. ISBN 80-247-1014-5.

PETRŮ, Zdenka ; HOLUBOVÁ, Jaromíra. Ekonomika cestovního ruchu. 3.upr.vyd. Praha : Idea Servis, 1994. 94 s. ISBN 80-901462-5-2.

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Michael Pondělíček
Ústav veřejné správy a práva

Datum zadání bakalářské práce: 27. června 2011
Termín odevzdání bakalářské práce: 30. dubna 2012

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.
děkanka

L.S.

doc. Ing. Jolana Volejníková, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 11. srpna 2011

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako Školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 29. 6. 2012

Kateřina Vojtíšková

PODĚKOVÁNÍ:

Tímto bych ráda poděkovala svému vedoucímu práce, panu Magistru Pondělíčkoví za jeho odbornou pomoc, cenné rady a poskytnuté materiály, které mi pomohly při zpracování bakalářské práce.

ANOTACE

Tato práce se věnuje cestovnímu ruchu v obci s rozšířenou působností Jičín. Součástí je i teorie cestovního ruchu a obecná charakteristika daného území. Práce obsahuje popis a zhodnocení současné situace i návrhy do budoucna. Cílem je vytvořit ucelený pohled na cestovní ruch na Jičínsku.

KLÍČOVÁ SLOVA

Cestovní ruch, Český Ráj, Jičín

TITLE

Impact of tourism on regional development

ANNOTATION

This work deal with tourism in village Jičín. Theory of tourism and general characteristic of the region are parts of work too. This work contains description and evaluation of current situation and suggestion to future. Target is creating comprehensive view on tourism in Jičín region.

KEYWORDS

Tourism, Czech Paradise, Jicin

OBSAH

OBSAH	- 7 -
SEZNAM TABULEK	- 10 -
SEZNAM OBRÁZKŮ	- 10 -
SEZNAM ZKRATEK	- 11 -
ÚVOD	- 12 -
1 VYMEZENÍ OBLASTI	- 13 -
1.1 Geografické vymezení oblasti	- 13 -
1.2 Správní vymezení oblasti	- 13 -
1.3 Historické vymezení oblasti	- 14 -
2 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA CESTOVNÍHO RUCHU	- 15 -
2.1 Definice cestovního ruchu	- 15 -
2.2 Typologie cestovního ruchu	- 15 -
2.2.1 <i>Kriterium převažující motivace účasti na cestovním ruchu</i>	- 16 -
2.2.2 <i>Kriterium místa realizace</i>	- 16 -
2.2.3 <i>Délka pobytu</i>	- 17 -
2.2.4 <i>Způsob financování</i>	- 17 -
2.2.5 <i>Věk účastníků</i>	- 17 -
2.3 Udržitelný turismus	- 17 -
2.3.1 <i>Ekoturistika</i>	- 18 -
2.3.2 <i>Geoturistika</i>	- 18 -
2.4 Faktory ovlivňující rozvoj a rozmístění cestovního ruchu	- 19 -
2.4.1 <i>Selektivní (stimulační) faktory</i>	- 19 -
2.4.2 <i>Lokalizační podmínky</i>	- 20 -
2.4.3 <i>Realizační podmínky</i>	- 20 -
2.4.4 <i>Rajonizace</i>	- 20 -
3 NABÍDKA CESTOVNÍHO RUCHU	- 21 -
3.1 Přírodní památky	- 22 -
3.1.1 <i>Prachovské skály</i>	- 22 -
3.1.2 <i>Jinolické rybníky</i>	- 23 -
3.1.3 <i>Barokně komponovaná krajina</i>	- 24 -
3.2 Kulturní památky	- 24 -
3.2.1 <i>Historické centrum města</i>	- 24 -
3.2.2 <i>Hrad Kost</i>	- 25 -
3.2.3 <i>Zámek Dětenice</i>	- 25 -

3.2.4	<i>Zřícenina hradu Veliš</i>	- 25 -
3.3	Kulturní akce	- 26 -
3.3.1	<i>Jičín – město pohádky.....</i>	- 26 -
3.3.2	<i>Valdštejnův Jičín.....</i>	- 28 -
4	DOPROVODNÁ TURISTICKÁ INFRASTRUKTURA.....	- 29 -
4.1	Městské informační centrum	- 30 -
4.2	Ubytování	- 30 -
4.2.1	<i>Hotely.....</i>	- 31 -
4.2.2	<i>Penziony.....</i>	- 32 -
4.2.3	<i>Apartmenty.....</i>	- 32 -
4.2.4	<i>Chaty.....</i>	- 32 -
4.2.5	<i>Priváty.....</i>	- 32 -
4.2.6	<i>Ubytovny.....</i>	- 33 -
4.2.7	<i>Kempy a rekreační střediska.....</i>	- 33 -
4.3	Stravování	- 33 -
4.3.1	<i>Restaurace</i>	- 33 -
4.3.2	<i>Rychlé občerstvení.....</i>	- 34 -
4.4	Turistické značení a doprava.....	- 34 -
4.4.1	<i>Pěší turistika</i>	- 34 -
4.4.2	<i>Doprava</i>	- 34 -
5	POPTÁVKOVÁ STRANA CESTOVNÍHO RUCHU	- 35 -
6	VYBRANÉ INVESTIČNÍ AKCE MĚSTA	- 40 -
6.1	Obnova městské památkové rezervace	- 40 -
6.2	Rekonstrukce veřejného koupaliště Kníže	- 41 -
6.2.1	<i>Seznámení s projektem.....</i>	- 41 -
6.2.2	<i>Hodnocení projektu.....</i>	- 42 -
7	HOSPODAŘENÍ MĚSTA	- 43 -
7.1	Hospodaření města za roky 2004 až 2010.....	- 44 -
7.2	Výdaje na cestovní ruch	- 44 -
8	KONCEPCE CESTOVNÍHO RUCHU MĚSTA JIČÍN NA ROKY 2011 – 2015.....	- 47 -
8.1	Priority koncepce cestovního ruchu na roky 2011 - 2015.....	- 47 -
8.1.1	<i>Zlepšování základních podmínek pro rozvoj ČR.....</i>	- 47 -
8.1.2	<i>Podpora propagace a prezentace města.....</i>	- 47 -
8.1.3	<i>Podpora programové nabídky cestovního ruchu</i>	- 48 -
8.1.4	<i>Prohlubování partnerské spolupráce v rámci Českého Ráje a Valdštejnovy zahrady.....</i>	- 48 -

8.1.5	Podpora spolupráce s partnerskými městy	- 48 -
8.1.6	Podpora využití historických, kulturních a přírodních lokalit města a jeho okolí	- 49 -
8.2	Financování.....	- 49 -
9 PROGRAM ROZVOJE CESTOVNÍHO RUCHU KRÁLOVÉHRADECKÉHO KRAJE 2007 – 2013		
- 49 -		
9.1	Podpora výstavby, rekonstrukce a modernizace základní a doprovodné turistické infrastruktury.....	- 49 -
9.2	Podpora marketingových aktivit v oblasti cestovního ruchu.....	- 50 -
9.3	Podpora spolupráce a koordinace činnosti klíčových aktérů rozvoje cestovního ruchu....	- 50 -
10	SWOT ANALÝZA.....	- 50 -
10.1	Silné stránky.....	- 50 -
10.2	Slabé stránky.....	- 51 -
10.3	Příležitosti.....	- 51 -
10.4	Hrozby	- 51 -
11	CHARAKTERISTIKA CESTOVNÍHO RUCHU NA JIČÍNSKU.....	- 51 -
ZÁVĚR.....		- 54 -
Zdroje.....		- 57 -

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Rozpočet festivalu JMP.....	- 27 -
Tabulka 2: Hotely v okolí Jičína	- 31 -
Tabulka 3: Penziony v centru Jičína.....	- 32 -
Tabulka 4: Priváty v Jičíně	- 33 -
Tabulka 5: Návrh rozpočtu odboru cestovního ruchu MěÚ Jičín na rok 2012.	- 46 -

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Mapa správního obvodu obce s rozšířenou působností Jičín.....	- 14 -
Obrázek 2: Graf vypovídající o turistické zajímavosti jednotlivých cílů.....	- 23 -
Obrázek 3: Graf popisující strukturu ubytovacích zařízení na Jičínsku.....	- 31 -
Obrázek 4: Graf ukazující počet návštěvníků MIC Jičín mezi lety 2008 a 2011	- 35 -
Obrázek 5: Graf popisující průběh sezóny v letech 2010 a 2011	- 36 -
Obrázek 6: Graf ukazující poměr domácích a zahraničních návštěvníků v roce 2011	- 37 -
Obrázek 7: Graf popisující poměr cizinců za sezónu 2011	- 37 -
Obrázek 8: Graf popisující návštěvnost z jednotlivých krajů ČR	- 38 -
Obrázek 9: Graf popisující, jaká ubytovací jsou turisty nejčastěji využívána	- 38 -
Obrázek 10: Graf popisující požadavky turistů na danou lokalitu.....	- 39 -
Obrázek 11: Graf popisující na jakou oblast zájmu se turisté orientují.....	- 39 -
Obrázek 12: Obrázek ukazující rozsah obnovy městské památkové rezervace	- 41 -
Obrázek 13: Výsledky ankety koupaliště Kníže-Možnost jakých aktivit Vám zde chybí? -	43 -
Obrázek 14: Příjmy a výdaje města Jičín v letech 2004 až 2010	- 44 -
Obrázek 15: Výdaje na cestovní ruch za roky 2005 až 2010	- 44 -
Obrázek 16: Výdaje města na Jičín město pohádky a na údržbu Valdštejnské Loggie	- 45 -
Obrázek 17: Přijaté dotace a celkové výdaje na obnovu městské památkové rezervace ...	- 46 -

SEZNAM ZKRATEK

ČR	Česká republika
CHKO	Chráněná krajinná oblast
EU	Evropská Unie
JMP	Jičín – město pohádky
MěÚ	Městský úřad
MIC	Městské informační centrum
NF	Nadační fond
ORP	Obec s rozšířenou působností
OSN	Organizace spojených národů
UNESCO	United nations educational, scientific and cultural organization
UNICEF	United nations children's fund
WTO	World Trade Organization

ÚVOD

Cestovní ruch patří k významným složkám každého hospodářství, zejména pak k hospodářství oblastí, které mají pro cestovní ruch dobré předpoklady. Mezi takové oblasti patří i město Jičín a jeho okolí, které se vyznačuje především přírodními krásami v Chráněné krajinné oblasti (dále jen CHKO) Český ráj, řadou kulturních památek a v neposlední době také bohatým kulturním programem.

V současnosti cestovní ruch patří k nejrychleji se rozvíjejícím odvětvím světového hospodářství, což je spojeno především s posílením potřeby odpočinku, rekreace a poznání. Profitovat z cestovního ruchu lze ale pouze tehdy, jsou-li vytvořeny předpoklady pro uspokojování potřeb a požadavků účastníků cestovního ruchu. Nejde tedy pouze o samotné turistické cíle, ale velice důležitá je i doprovodná infrastruktura, jejíž kvalita výrazně přispívá ke spokojenosti návštěvníků dané lokality. Právě zkvalitňování této infrastruktury je často předmětem investičních projektů, které si kladou za cíl zvýšení atraktivity daného území.

Cestovní ruch je vždy spojen s pozitivními, ale i negativními dopady na daný region. Při zkoumání přínosu pro region je tedy vždy třeba vzít v úvahu nejen ekonomické přínosy, ale i vliv na životní prostředí, infrastrukturu a život místních obyvatel.

V této práci se budeme věnovat vlivu cestovního ruchu na území správního obvodu obce s rozšířenou působností (dále jen ORP) Jičín, kterou hned na začátek vymežíme. Pro uvedení do tématu je nezbytná také obecná charakteristika cestovního ruchu. Dále se zaměříme na popis nabídkové a poptávkové strany cestovního ruchu v daném regionu, a zhodnocení projektů města na jeho rozvoj. Nově zahájené projekty, především ale projekty plánované, zahrnuje Koncepce cestovního ruchu ORP Jičín, a Strategie rozvoje cestovního ruchu Královéhradeckého kraje, jejichž strategické, ale i dílčí cíle zde také stručně popíšeme a v závěru porovnáme.

Shrnutí současného stavu i vývojových tendencí cestovního ruchu na Jičínsku bude základem pro SWOT analýzu, kde budou souhrnně uvedeny silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby, které vyplývají z předchozí práce, i ze SWOT analýzy provedené pro CHKO Český Ráj, která na Jičínsko zasahuje pouze zčásti.

Cílem práce je na základě analýzy nabídky a poptávky cestovního ruchu charakterizovat cestovní ruch na Jičínsku, stanovit příčiny slabých stránek regionu vycházejících ze SWOT analýzy, zhodnotit účelnost vynaložených investic města a vyhodnotit, jak se Koncepce na rozvoj cestovního ruchu ORP Jičín shoduje se Strategií

Královéhradeckého kraje pro cestovní ruch. Nakonec navrhne kroky a opatření, vedoucí k lepšímu využití regionu pro cestovní ruch.

1 VYMEZENÍ OBLASTI

Na začátek je nutné seznámit se s vybraným regionem, tedy s územím správního obvodu ORP Jičín. Charakteristiku oblasti provedeme z hlediska geografického, správního, a vzhledem k velké historické hodnotě daného území i z hlediska historického.

1.1 Geografické vymezení oblasti

Území obce s rozšířenou působností Jičín se rozkládá v Jičínské pahorkatině, na pomezí Krkonoš a Polabské nížiny. Největší řeka Cidlina jím protéká od severozápadu k jihovýchodu. V severní části území se nachází Prachovské skály, brána do Českého ráje, který je naší nejstarší chráněnou krajinnou oblastí, a zároveň jediným geoparkem v ČR.¹

Obec leží v nadmořské výšce kolem 287 m n. m. Na rozloze 59 666 ha, což je 12,5 % rozlohy kraje, zde žije 16 888 obyvatel (údaj k 1. 1. 2010). Na celkové rozloze obce má největší podíl zemědělská půda, která zabírá 70%.²

1.2 Správní vymezení oblasti

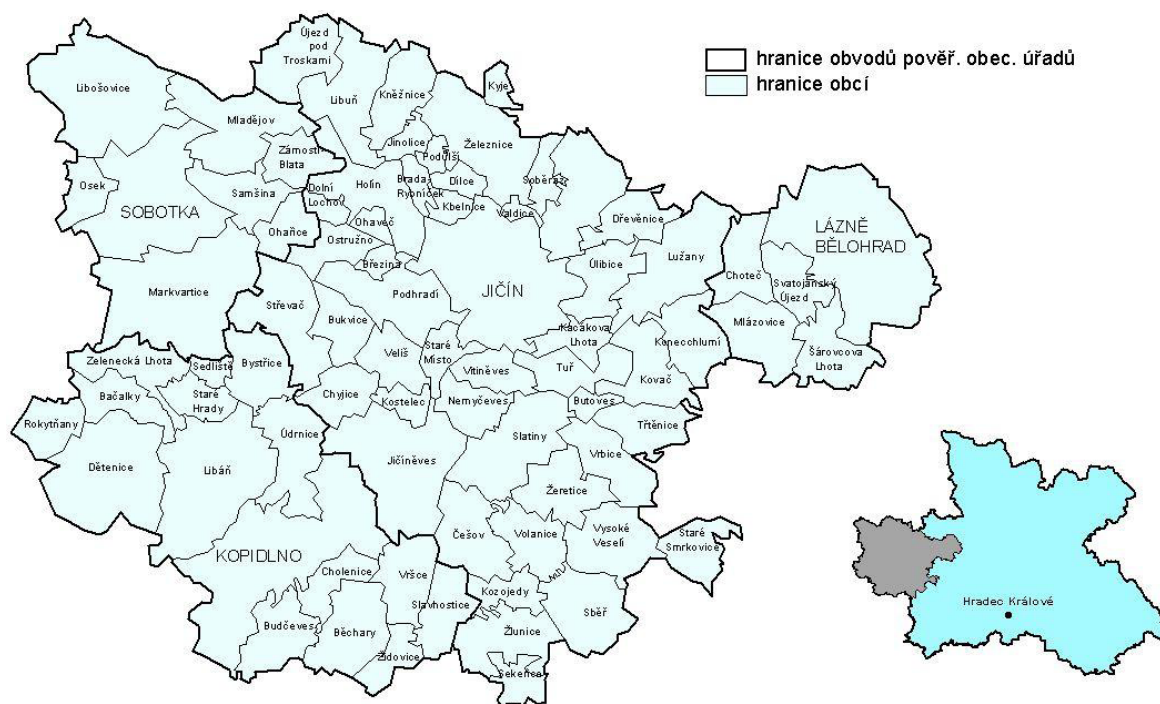
Správní obvod obce s rozšířenou působností Jičín leží na severozápadě Královéhradeckého kraje. Na severu a západě sousedí s Libereckým a Středočeským krajem, na jihu s obcemi správního obvodu Nový Bydžov, na východě se správními obvody Hořice a Nová Paka. Správní území zahrnovalo k 31.12.2004 78 obcí, což je druhý nejvyšší počet v kraji. Od 1. 1. 2005 došlo k přesunu obce Staré Smrkovice ze správního obvodu Jičín do správního obvodu Hořice, a počet obcí správního obvodu se tak snížil na 77. Na celkovém počtu obyvatel se správní obvod podílí více než 8 procenty, na území kraje 12 procenty, a patří tak mezi největší správní obvody.³

¹ ORP Jičín. CZSO [online]. 20.8.2009 [cit. 2012-04-09]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xh/redakce.nsf/i/orp_jicin

² Město Jičín. Státní správa [online]. 2010 [cit. 2012-04-09]. Dostupné z: <http://www.statnisprava.cz/rstsp/ciselniky.nsf/i/572659>

³ ORP Jičín. CZSO [online]. 20.8.2009 [cit. 2012-04-09]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xh/redakce.nsf/i/orp_jicin

Statut města má sedm obcí, a to Jičín, Lázně Bělohrad, Sobotka, Železnice, Libáň, Kopidlno a Vysoké Veselí. Ve městech Jičín, Kopidlno, Lázně Bělohrad, Libáň a Sobotka žilo k 31. 12. 2004 téměř 60% obyvatel správního obvodu.⁴

Obrázek 1: Mapa správního obvodu obce s rozšířenou působností Jičín

Zdroj: Aktualizace územně analytických podkladů ORP Jičín 2010. Jičín.

1.3 Historické vymezení oblasti

Díky příznivým geografickým i klimatickým podmínkám je oblast Jičínska obydlena už téměř 8000 let. Samotný Jičín byl založen mezi roky 1297 a 1304 jako město královské, a jím zůstal až do roku 1337, kdy přešel do vlastnictví rodu Vartenberků a později i jiných šlechtických rodů. Po bitvě na Bílé hoře uplatnil na město dědický nárok vévoda Albrecht Eusebius z Valdštejna, který vdechl městu dnešní podobu. Za jeho vlády město prožívalo intenzivní rozkvět, i v období, kdy zbytek českých zemí procházel hlubokou krizí. Posledním šlechtickým rodem, který vlastnil Jičín, byli Trauttmansdorffové, a to až do roku 1936, kdy od nich město odkoupilo zámek, Libosad s loggií a další pozemky.⁵

⁴ Základní charakteristika území: ORP Jičín. KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ. *Aktuální investiční příležitosti v Královéhradeckém kraji* [online]. 2009 [cit. 2012-06-06]. Dostupné z: <http://mapy.kr-kralovehradecky.cz/prumzony/cz/JC-zakladni-charakteristika.htm>

⁵ Historie - Jičín. MĚÚ JIČÍN. *Jičín: Turistický portál* [online]. 2010 [cit. 2012-06-06]. Dostupné z: <http://www.jicin.org/cs/historie/>

2 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA CESTOVNÍHO RUCHU

Cestovní ruch, na rozdíl od minulosti, kdy byl chápán pouze jako cestování, dnes nabývá mnoha forem a druhů, které zde pouze stručně shrneme, a uvedeme, které z nich můžeme najít i na Jičínsku. Kromě toho vysvětlíme i jednotlivé faktory, které cestovní ruch ovlivňují. Obecná charakteristika cestovního ruchu bude základem pro charakteristiku cestovního ruchu na Jičínsku.

2.1 Definice cestovního ruchu

Nalézt přesnou definici cestovního ruchu, která by jej popsala jako celek, je obtížný úkol. Protože cestovní ruch chápeme jako sociálně-ekonomický jev, většina autorů se zaměřuje pouze na jednu z jeho částí. Pro ilustraci zde uvedu některé definice. Např. V. Malá uvádí definici podle R. Gluckmana, kdy definuje cestovní ruch jako: „...*sumu vztahů mezi lidmi, kteří se nacházejí přechodně v nějakém místě, a mezi obyvateli tohoto místa.*“⁶ Je zřejmé, že tato definice je zaměřena především na sociální stránku věci. Oproti tomu definice podle F. G. Ogilvie a J. A. Norvala chápe cestovní ruch jako: „...*ekonomický jev spojený se spotřebou hmotných i nehmotných statků, hrazených z prostředků získaných v místě trvalého bydliště.*“⁷ Za mezník v definování cestovního ruchu lze považovat definici stanovenou Světovou obchodní organizací (dále WTO) na konferenci v Ottavě v roce 1991. Ta definuje cestovní ruch jako: „...*dočasnou změnu místa pobytu, tj. cestování a přebývání mimo místo trvalého bydliště, ne déle než 1 rok, zpravidla ve volném čase za účelem rekreace, rozvoje poznání a spojení mezi lidmi.*“⁸ Na základě jednotlivých definic má cestovní ruch tyto základní rysy⁹:

- Dočasnost změny místa stálého bydliště a dočasnost pobytu mimo něj
- Nevýdělečný charakter cesty a pobytu
- Vztahy mezi lidmi, jež cestovní ruch vyvolává

2.2 Typologie cestovního ruchu

V odborné literatuře najdeme nejčastěji členění na formy a druhy cestovního ruchu. Na formy členíme cestovní ruch především z hlediska motivů účasti na cestovním ruchu, druhy

⁶ MALÁ, Vlasta. *Základy cestovního ruchu*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2002., ISBN 80-245-0439-1.

⁷ MALÁ, Vlasta. *Základy cestovního ruchu*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2002., ISBN 80-245-0439-1.

⁸ RYGLOVÁ, Kateřina. *Cestovní ruch*. Vyd. 2. Ostrava: Key Publishing, 2007., s. 81, ISBN 978-80-87071-44-1

⁹ MALÁ, Vlasta. *Základy cestovního ruchu*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2002., ISBN 80-245-0439-1.

zohledňují především jevový průběh cestovního ruchu a způsob jeho realizace. V praxi ovšem dochází ke kombinaci obou těchto hledisek. Abychom mohli cestovní ruch charakterizovat podrobněji, dělíme jej podle následujících kritérií.¹⁰

2.2.1 Kriterium převažující motivace účasti na cestovním ruchu

Rekreační cestovní ruch: znamená nejen pasivní ale i aktivní odpočinek, a obecně představuje největší část cestovního ruchu. Na Jičínsku cestovní ruch zaměřený na rekreaci najdeme také, ne ale v takové míře jako např. cestovní ruch orientovaný na poznání přírody.

Kulturně-poznávací cestovní ruch: zahrnuje především návštěvu kulturně historických památek, kulturních zařízení a akcí, a na Jičínsku představuje jednu z nejvýznamnějších složek cestovního ruchu.

Cestovní ruch s náboženskou orientací: nazývaný také poutní turistika, se zde téměř nevyskytuje.

Cestovní ruch se vzdělávacími motivy: tato forma také nemá v Jičíně téměř žádné zastoupení, město má ale v této oblasti nevyužitý potenciál, kdy je v plánu přestavět bývalou jezuitskou kolej na moderní vědecká pracoviště a související vybavení, a to podle ideje Albrechta z Valdštejna.

Cestovní ruch se společenskými motivy: sem je často zahrnována i klubová turistika.

Zdravotně orientovaný cestovní ruch

Sportovně orientovaný cestovní ruch: např. vysokohorská turistika, cykloturistika aj. Na Jičínsku bohužel chybí kvalitní síť regionálních cyklostezek.

Cestovní ruch orientovaný na poznání přírodního prostředí: díky Prachovským skalám je tato forma na Jičínsku nejvýznamnější.

Cestovní ruch s dobrodružnými motivy

2.2.2 Kriterium místa realizace

a) **Domácí cestovní ruch:** cestovní ruch domácího obyvatelstva na území jejich státu

b) **Zahraniční cestovní ruch**

- i. **Outgoing** (výjezdový či pasivní cestovní ruch) – výjezdy občanů dané země do zahraničí

¹⁰ MALÁ, Vlasta. *Základy cestovního ruchu*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2002., ISBN 80-245-0439-1.

- ii. *Incoming* (příjezdový či aktivní cestovní ruch) – příjezdy zahraničních návštěvníků do dané země
- c) **Tranzitní cestovní ruch:** průjezd přes území daného státu
- d) **Mezinárodní cestovní ruch:** je nejširším pojetím cestovního ruchu, zahrnuje pohyb účastníků cestovního ruchu mezi státy.

2.2.3 Délka pobytu

- a) **Krátkodobý:** zpravidla do třech přenocování.
- b) **Dlouhodobý:** více než tři přenocování, ale méně než jeden rok.

2.2.4 Způsob financování

- a) **Komerční:** náklady si účastník hradí sám v plné výši
- b) **Sociální:** uhrazen za přispění nějaké organizace či instituce

2.2.5 Věk účastníků

- a) **Cestovní ruch dětí:** jedná se o organizované pobyty či cesty dětí do 15 let bez rodičů
- b) **Cestovní ruch mládeže:** cestovní ruch mladých lidí mezi 15 a 24 lety, kteří už nejezdí se svými rodiči, ale ještě ani se svými rodinami
- c) **Cestovní ruch rodin s dětmi**
- d) **Cestovní ruch seniorů**

Mimo tato členění lze cestovní ruch dělit podle celé řady dalších kritérií. Zde byla zmíněna pouze taková členění, která budou sloužit pro popis cestovního ruchu na Jičínsku.

2.3 Udržitelný turismus

V současnosti se stále častěji setkáváme s pojmem udržitelný rozvoj, který lze aplikovat i do oblasti cestovního ruchu. Pojem udržitelný turismus představuje způsob, jak najít kompromis mezi ekonomickým růstem a zachováním přírodních a kulturních hodnot. Jedná se tedy o přístup, který je v souladu s environmentálními, sociálními a kulturními hodnotami. Právě udržitelnost je pro Jičínsko velice důležitá, protože jeho turistická zajímavost spočívá

především v přírodních a kulturních hodnotách, kterým při nadměrném či nešetrném využívání hrozí nevratné poškození.¹¹

Udržitelný turismus nabývá několika podob, z nichž některé zde stručně popíšeme, zejména z důvodu aktuálnosti těchto pojmů.

2.3.1 Ekoturistika

Jedná se o turistiku, která je provozována s co možná největším ohledem na životní prostředí, a její součástí je i vzdělávání návštěvníků v oblasti udržitelného rozvoje. Zisky z takového cestovního ruchu by měly zůstat v komunitě. Jinými slovy jde o zodpovědnou formu turismu do přírodních oblastí, která udržuje prosperitu místních obyvatel.¹²

Mezinárodní ekoturistická společnost (The International Ecotourism Society) uvádí tyto základní principy ekoturistiky¹³:

- Minimalizovat negativní dopady cestovního ruchu na danou oblast
- Budovat kulturní povědomí a respekt k životnímu prostředí
- Pozitivní vliv pro návštěvníky i hostitele
- Přímé financování zachování dané oblasti
- Zaměřit se na politické, environmentální a sociální klima dané země či oblasti

2.3.2 Geoturistika

Geoturistika je svou filozofií velice blízka ekoturistice, kdy ekoturistika přispívá především na ochranu přírody, a geoturistika také na kulturu, tradice a jiné zvláštnosti daného regionu. Geoturista se zaměřuje především na kvalitu prožitku, nikoli na jeho kvantitu. V roce 2000 vzniká Síť evropských geoparků (European Geoparks Network), v roce 2004 pak vzniká i světová síť geoparků pod patronátem UNESCO.¹⁴

¹¹ HÁLEK, Josef. Udržitelný turismus a jeho podoby. *Enviport.cz* [online]. 2009 [cit. 2012-06-17]. Dostupné z: <http://www.enviport.cz/udrzitelny-turismus-a-jeho-20540.aspx>

¹² HÁLEK, Josef. Udržitelný turismus a jeho podoby. *Enviport.cz* [online]. 2009 [cit. 2012-06-17]. Dostupné z: <http://www.enviport.cz/udrzitelny-turismus-a-jeho-20540.aspx>

¹³ What is Ecotourism?. THE INTERNACIONAL ECOTOURISM SOCIETY. *Ecotourism.cz* [online]. 2000 [cit. 2012-06-17]. Dostupné z: <http://www.ecotourism.org/what-is-ecotourism>

¹⁴ Evropské geoparky. *Geopark.cz: Český Ráj* [online]. 2008, 2011 [cit. 2012-06-17]. Dostupné z: <http://www.geopark-ceskyraj.cz/?D=4>

Právě geopark Český ráj se v roce 2005 stal prvním geoparkem, který je členem nejen Sítě evropských geoparků, ale i geoparkem UNESCO. Zároveň je jediným geoparkem na území ČR.

2.4 Faktory ovlivňující rozvoj a rozmístění cestovního ruchu

Faktory ovlivňující cestovní ruch¹⁵ můžeme z ekonomického a geografického hlediska dělit na selektivní faktory, lokalizační podmínky a realizační podmínky. Mimo tyto, má na cestovní ruch nezanedbatelný vliv také rajonizace.

2.4.1 Selektivní (stimulační) faktory

Tyto faktory stimulují vznik a rozvoj cestovního ruchu ve funkci poptávky. Rozlišujeme faktory objektivní a subjektivní.

Objektivní faktory členíme do sedmi základních skupin.

Politické: sem řadíme mírové uspořádání světa či válečné konflikty, vnitropolitickou stabilitu a charakter politického systému

Ekonomické: sem spadá např. směnitelnost měny, výše reálné mzdy, podpora podnikání v cestovním ruchu, ať už z místních, státních či mezinárodních zdrojů, a prezentace dané země ve vztahu k zahraničí.

Demografické: lidská síla vystupuje v cestovním ruchu nejen jako jeho účastník, ale také jako pracovní síla. Mezi demografické faktory patří např. počet obyvatel, ekonomická aktivita, či střední délka života.

Ekologické: především kvalita životního prostředí, kdy masový rozvoj cestovního ruchu může negativně ovlivnit kvalitu přírody v dané oblasti.

Administrativní: jedná se o soubor předpisů, zákonů a vyhlášek o cestovním ruchu.

Sociální: cestovní ruch ovlivňuje především dosažená životní úroveň, kdy ve společnostech s vysokou životní úrovní dochází k posunu volného času člověka na přední místo.

Technické: úroveň dopravy, ubytování, stravování apod.

¹⁵ RYGLOVÁ, Kateřina. Cestovní ruch. Vyd. 2. Ostrava: Key Publishing, 2007., s. 81, ISBN 978-80-87071-44-1

Subjektivní faktory tvoří především psychologické vlivy jako motivace, vnímání, učení a postoje.

2.4.2 Lokalizační podmínky

Lokalizační podmínky mají vliv na funkční využití konkrétních oblastí. Dělíme je na podmínky přírodního charakteru (např. flóra a fauna, klimatické a hydrologické podmínky aj.) a podmínky společenského charakteru (kulturně historické památky, kulturní zařízení, sportovní aktivity a akce).

2.4.3 Realizační podmínky

Umožňují využívání materiálně technické základny cestovního ruchu, tedy ubytovacích zařízení, stravování, sportovně rekreačních zařízení aj.

2.4.4 Rajonizace

Pomocí rajonizace oceňujeme území podle předpokladů pro rozvoj cestovního ruchu, a navrhujeme formu a intenzitu využívání těchto oblastí pro cestovní ruch.

2.4.4.1 Územní jednotky

Česká republika je rozdělena do 40 územních jednotek, označovaných jako oblasti cestovního ruchu I., II., III., IV. Jednotlivé oblasti se vyznačují obdobnými přírodními předpoklady a rovnými realizačními podmínkami, a liší se svým významem a vhodností pro cestovní ruch.

Oblasti kategorie I. mají převážně mezinárodní, případně celostátní charakter, a vyznačují se nejkvalitnějšími přírodními podmínkami se širokým souborem funkcí. Oblasti zařazené do kategorie II. jsou naopak převážně celostátního, případně mezinárodního charakteru. Největší zastoupení v ČR mají oblasti typu III., neboli oblasti s pouze regionální funkcí. Nejméně turisticky přitažlivé jsou oblasti spadající do kategorie IV., tyto plní především krátkodobou regionální funkci.

2.4.4.2 NUTS

Další územní členění bylo zavedeno Statistickým úřadem Evropské unie (dále EU) pro účely mezinárodního porovnání. Jedná se o členění do tzv. teritoriálních jednotek NUTS (La Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques) a je následující:

NUTS 0 = stát (ČR)

NUTS 1 = území (ČR)

NUTS 2 = oblast (sdružení krajů)

NUTS 3 = kraj

NUTS 4 = okres

NUTS 5 = obec

2.4.4.3 Kategorie chráněných území

Dělení chráněných území je dáno zákonem o ochraně přírody, který uvádí tyto kategorie:

Národní parky: *„Rozsáhlá území, jedinečná v národním či mezinárodním měřítku, jejichž značnou část zaujímají přirozené nebo lidskou činností málo ovlivněné ekosystémy, v nichž rostliny, živočichové a neživá příroda mají mimořádný vědecký a výchovný význam“¹⁶*

Na Jičínsku nenajdeme ani jeden národní park, na území Královéhradeckého kraje zasahuje pouze jeden národní park, a to Krkonoše.

Chráněné krajinné oblasti: *„Rozsáhlá území s harmonicky utvářenou krajinou, charakteristicky vyvinutým reliéfem, významným podílem přirozených ekosystémů lesních a trvalých travních porostů, s hojným zastoupením dřevin, popřípadě s dochovanými památkami historického osídlení.“¹⁷*

Na Jičínsku se nachází část naší nejstarší CHKO, Český ráj, která je největší ze čtyř CHKO, které leží na území Královéhradeckého kraje.

Ostatní chráněná území spadají do kategorie maloplošných chráněných území, a největší koncentrace v ORP Královéhradeckého kraje jich je právě na Jičínsku. Z toho je 21 přírodních památek a 6 přírodních rezervací.

3 NABÍDKA CESTOVNÍHO RUCHU

Jičín a jeho okolí má pro cestovní ruch příznivé podmínky, především díky řadě přírodních a kulturních památek, a turisty sem lákají také kulturní akce, z nichž nejznámější je festival pro děti Jičín – město pohádky (dále jen JMP). V této kapitole shrneme nejzajímavější turistické cíle na Jičínsku a budeme se věnovat i cenám a turistické vybavenosti v jejich okolí. Tato kapitola v závěru poslouží pro analýzu nabídky cestovního ruchu na Jičínsku.

¹⁶ Zákon č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny. Sbírka zákonů České republiky. 2010, částka 5 s. 205

¹⁷ Zákon č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny. Sbírka zákonů České republiky. 2010, částka 5 s. 207

3.1 Přírodní památky

Jičínsko se vyznačuje velkým počtem přírodních zajímavostí, které se každým rokem stávají cílem desítek tisíc návštěvníků. Nejzajímavější a nejvíce vyhledávané jsou Prachovské skály a Jinolické rybníky, které zde stručně popíšeme. Za zmínku určitě stojí i unikátní barokně komponovaná krajina, která v sobě zahrnuje hned několik přírodních, ale i kulturních památek.

3.1.1 Prachovské skály

Přírodní rezervace Prachovské skály patří k nejznámějším oblastem České republiky. Je jednou z nejstarších přírodních rezervací v České republice.

Rezervace byla vyhlášena již v roce 1933. Snaha ochránců přírody byla završena v roce 2002 připojením přírodní rezervace Prachovské skály k Chráněné krajinné oblasti Český ráj.

V roce 2005 se Český ráj dočkal i mezinárodního uznání a byl vyhlášen geoparkem UNESCO.¹⁸

Je zde možné navštívit dva základní prohlídkové okruhy, z nichž malý okruh zabere zhruba ¾ hodiny a jeho součástí je návštěva dvou nejznámějších vyhlídek. Velký okruh měří zhruba 3,5 kilometru a jeho prohlídka trvá přibližně 2,5 hodiny.

Otevřeny jsou od dubna do října každý den od 8:00 do 18:00. Vstupné se pohybuje od 50 Kč za dospělého, až po 30 Kč za děti, studenty a seniory.

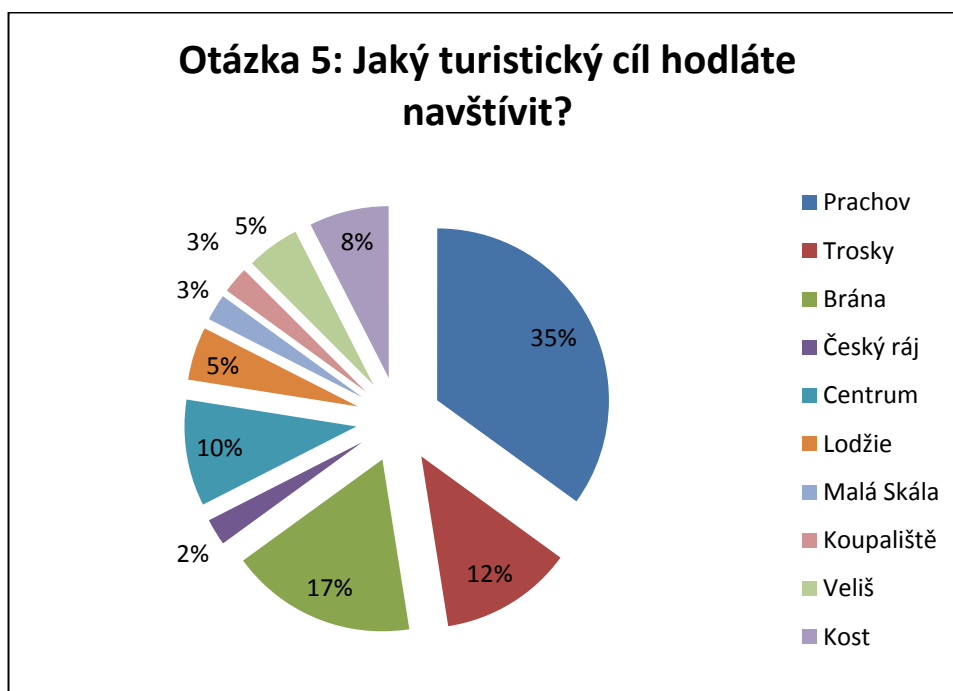
Ze služeb a vybavení je zde k dispozici placené parkoviště, stání na kola, úschovna zavazadel, stánky s občerstvením a suvenýry, a veřejné WC.

Vlastníkem je od roku 2000 rod Schliků, který se rozhodl provozovat turistickou oblast ve vlastní režii.¹⁹

Zájem turistů o návštěvu Prachovských skal dokládá i výsledek dotazníkového šetření provedeného v Jičíně na Valdštejnově náměstí v červnu 2011, na který odpovědělo 40 respondentů, z nichž každý odpovídal za celou skupinu, se kterou se do Jičína vydal. Otázka „Jaký turistický cíl hodláte navštívit nebo jste již navštívili a nejvíce vás zaujal?“ byla otevřená a dotazovaní měli tedy možnost volného výběru.

¹⁸ Prachovské skály. MĚÚ JIČÍN. *Jičín: Turistický portál* [online]. 2010 [cit. 2012-06-06]. Dostupné z: <http://www.jicin.org/dr-cs/697-prachovske-skaly.html>

¹⁹ Prachovské skály. *Prachovské skály* [online]. 2010 [cit. 2012-06-06]. Dostupné z: www.prachovskaskaly.com

Obrázek 2: Graf vypovídající o turistické zajímavosti jednotlivých cílů

Zdroj: Vlastní zpracování

Ze čtyřiceti dotazovaných se čtrnáct nejvíce těšilo na Prachovské skály, pouze jeden z návštěvníků se chystal na rozsáhlejší výlet po celém Českém Ráji. Na druhém místě se umístila Valdická brána, která je ale přímo v centru Jičína, tedy z místa dotazování to k ní respondenti měli pouze několik metrů. Pět ze čtyřiceti respondentů se rozhodlo navštívit zříceninu hradu Trosky, která se nachází mimo správní obvod ORP Jičín, ale od Jičína je vzdálená pouze 15 km. Velkým překvapením v této otázce je koupaliště, které chtějí navštívit pouze dva dotazovaní, a to i přes to, že v den dotazování bylo krásné letní počasí a jičínské koupaliště bylo nově otevřeno v roce 2011. Projektem výstavby koupaliště se budeme zabývat podrobněji dále. Naopak nad očekávání se umístila zřícenina hradu Veliš, v jejímž blízkém okolí chybí jakákoli turistická infrastruktura, a podobně je na tom i Valdštejnská loggie. Tato dvě místa zaujala celkem čtyři dotazované.

3.1.2 Jinolické rybníky

Zhruba 5 km od Jičína, severovýchodně od Prachovských skal u obce Jinolice, leží trojice rybníků. Dva větší rybníky, Oborský (11,4 ha) a Němeček (5,2 ha), jsou využívány k rekreaci. U obou rybníků jsou k dispozici veřejná tábořiště, autokempy, chatové osady, sociální zázemí, stánky s občerstvením i parkoviště. Je zde možnost i sportovního vyžití (mini golf,

ping pong, beach volleyball atd.) Nejmenší z rybníků Vražda (2,1 ha) se k rekreaci nepoužívá a je vyhlášen přírodní památkou.²⁰

3.1.3 Barokně komponovaná krajina²¹

Zajímavou ale často opomíjenou přírodní zajímavostí na Jičínsku je takzvaná barokně komponovaná krajina. Jedná se o přesné uspořádání krajiny a městské výstavby, jejímž autorem je Albrecht Eusebius z Valdštejna, za jehož panování zažívá Jičín největší rozkvět a který dal historickému centru města jeho charakteristický vzhled, který přetrval až do dnes. Valdštejn zkomponoval své stavby tak, aby vrch Veliš, kostel sv. Jakuba na dnešním Valdštejnově náměstí v Jičíně, Valdštejnská loggie a Kartuziánský klášter, který dnes stojí v areálu věznice v přilehlé obci Valdice, leželi přesně na jedné přímce. Tuto přímku také kopíruje lipová alej dlouhá přes 3 kilometry, vedoucí z Jičina do Valdic.

Zavedení této přírodní zajímavosti do turistického povědomí bylo také jedním z důvodů pro založení svazku obcí s názvem Valdštejnova zahrada. Svazek byl založen roku 2005 na základě rozhodnutí zastupitelstev obcí Jičín, Valdice a Železnice, a za pomoci dotací ze společného regionálního operačního programu EU a Královéhradeckého kraje se snaží vydávat nové propagační materiály a rozmisťovat informační tabule.

3.2 Kulturní památky

Kromě přírodních krás se Jičínsko může pyšnit i celou řadou hradů, zámků a zřícenin. Zámků je na Jičínsku dvanáct, hrad pouze jeden, ale zato čtyři zříceniny. Zde vybereme pouze ty nejvýznamnější.

3.2.1 Historické centrum města²²

Výnosem ministerstva kultury Československé republiky ze dne 21. prosince 1987 bylo centrum města Jičín, společně s centry dalších 14 měst, vyhlášeno za městskou památkovou rezervaci.

²⁰ Jinolické rybníky. MĚŮ JIČÍN. *Jičín: Turistický portál* [online]. 2010 [cit. 2012-06-06]. Dostupné z: <http://www.jicin.org/dr-cs/1217-jinolicke-rybniky.html>

²¹ Valdštejnova zahrada [online]. 2012 [cit. 2012-04-12]. Dostupné z: www.valdstejnovazahrada.cz

²² Výnos ministerstva kultury o prohlášení historických jader měst za památkové rezervace. Jičín: městský úřad [online]. 1987 [cit. 2012-04-12]. Dostupné z: http://www.mujiicin.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=5954&id=589434

Mezi kulturní památky v rámci této památkové rezervace patří např. městské opevnění, Valdická brána, kostel sv. Jakuba, kostel sv. Ignáce z Loyoly, kašna na náměstí, korunovační kašna, socha J.A. Komenského, Mariánský sloup a celá řada městských domů.

3.2.2 Hrad Kost²³

Hrad Kost je jedním z mála zachovalých středověkých hradů v ČR. Už přes 500 let zůstává hrad beze změn a jedinečná atmosféra tohoto místa tak okouzluje návštěvníky už od roku 1992. Během své existence se na hradě vystřídalo nespočet hradních pánů i majitelů. Mezi ně patřil i Albrecht z Valdštejna, který měl za dob své slávy na Jičínsku rozsáhlé majetky. V současnosti je hrad ve vlastnictví rodu Kinských, kterým byl navrácen v restituci po sametové revoluci a kteří se také zasloužili o jeho zpřístupnění veřejnosti.

Návštěvníci si zde mohou vybrat ze třech prohlídkových okruhů, jejich cena se pohybuje od 50 do 90 Kč pro dospělé a od 50 do 60 Kč pro děti, studenty a invalidy. Mimo to se na Kosti pořádají i kulturní akce jako například Historické dny či esotericky zaměřený Čarodějnický kongres.

V okolí hradu se nachází vše nezbytné pro pohodlí a spokojenost návštěvníků. Ubytovat se lze přímo v objektu, a i několik kilometrů vzdálená obec Sobotka nabízí celou řadu hotelů, penzionů a privátů. Během sezóny fungují před hradem nejrůznější stánky s občerstvením, suvenýry apod., mimo to je možné zajít i do nedaleké restaurace u hotelu Helikar.

Na Kost je nejlepší vyrazit pěšky, ale v sezóně je možné jet i autobusem, který staví přímo pod hradem. Nejbližší vlaková zastávka je vzdálená dva kilometry.

3.2.3 Zámek Dětenice

Neméně zajímavý je i barokní zámek Dětenice. Zde je k dispozici jeden prohlídkový okruh, ale každou sobotu je možné se zúčastnit i netradičního strašidelného okruhu v doprovodu čarodějnice. Cena za prohlídku je 120 Kč pro dospělé a 50 Kč pro děti. Platí se ale i za vstup do zámecké zahrady, a to jednotné vstupné 45 Kč. V celém resortu se kromě zámku a zahrady nachází i pivovar, středověká krčma, hotel a vinný sklípek.²⁴

3.2.4 Zřícenina hradu Veliš

Ve vzdálenosti asi 4 km od Jičína se nachází staročeská vesnice Veliš, název této obce nese dnes i kopec, na kterém se nachází zřícenina středověkého hradu. Zřícenina dnes patří

²³ Hrad Kost [online]. 2012 [cit. 2012-04-12]. Dostupné z: www.hrad-kost.cz

²⁴ Dětenice: zámecký rezort [online]. 2012 [cit. 2012-04-12]. Dostupné z: www.detenice.cz

k největším hradním objektům v ČR, ze kterých se dochovalo naprosté minimum. Nevíme ani, kdo hrad založil, avšak slovo Veliš lze vykládat jako Veluchův dvůr. Dnes na kopci Veliš najdeme pouze zbytky obvodového zdiva a na místě hradu se tyčí cihlová observatoř.²⁵

Místo je vyhledáváno především pro výhled na okolí Jičína, ale můžeme odtud vidět i jinou známou zříceninu Trosky, které ale leží mimo správní obvod obce Jičín.

Lze sem vyrazit pěšky, ale autobusy i vlaky jezdí do obce Veliš, která je od samotné zříceniny vzdálená pouze 1 km.

Bohužel obchody v obci Veliš jsou otevřeny pouze ve všední dny a ani přes sezónu zde nenajdeme žádné stánky s upomínkovými předměty ani možnost občerstvení.

3.3 Kulturní akce

Kromě přírodních a kulturních krás, které jsou přístupné během celé turistické sezóny, pořádá Jičín i dvě kulturní akce, které tvoří podstatnou část nabídky cestovního ruchu, a které každoročně navštíví tisíce návštěvníků.

3.3.1 Jičín – město pohádky²⁶

Od roku 1991 probíhá v Jičíně vždy v tradičním termínu, v první polovině září, původně sedmidenní, nyní pětidenní festival Jičín – město pohádky. Téměř současně byla založena stejnojmenná nadace, která se v roce 1997 transformovala na Nadační fond Jičín – město pohádky.

Záštitu nad festivalem v uplynulých ročnících měl Dětský fond OSN UNICEF, ministerstvo kultury, školství, také paní Dagmar Havlová, zastoupení Evropské komise v ČR, Literární akademie Josefa Škvoreckého a několikrát Česká komise pro UNESCO. Hlavními mediálními partnery jsou Česká televize, Český rozhlas, nezávislý deník Právo a časopisy Mateřídouška a Sluníčko. Festival spolupracuje s řadou partnerů, kteří celému dění pomáhají finančně. Generálním partnerem je firma Seco Group,a.s., Jičín.

3.3.1.1 Rozpočet festivalu

Rozpočet zahrnuje kulturní pořady, materiálové vstupy, ubytování, stravování, cestovné a dopravu, propagaci festivalu, mzdové náklady, technické zajištění, ad.

V následující tabulce jsou uvedeny výše rozpočtů pro vybrané roky.

²⁵ Veliš [online]. 2012 [cit. 2012-04-12]. Dostupné z: www.velis.cz

²⁶ RYCHTEROVÁ, Věra. *Festival Jičín - město pohádky* [online]. [cit. 23.4.2012].

Tabulka 1: Rozpočet festivalu JMP

Rok	Rozpočet (Kč)
2003	2 800 000
2009	3 500 000
2012	3 900 000

Zdroj: RYCHTEROVÁ, Věra. Festival Jičín - město pohádky

Rozpočet dalšího ročníku je tvořen vždy na základě analýzy výsledků ročníku předcházejícího se zřetelem k tématu festivalu, a od něho se odvíjejícího programu.

3.3.1.2 Předpokládané finanční zajištění

- Jednání se sponzory, kteří přispívají buď na základě smlouvy o reklamě, nebo smlouvy darovací
- Příjem ze vstupného, které zahrnuje sobotní galaprogram na Valdštejnově náměstí
- Jistou částkou se podílí město jako spolupořadatel
- Jistou částkou se podílí Královéhradecký kraj, který poskytuje festivalu trvalou záštitu
- Podání grantů

V celém týdnu jsou všechny venkovní aktivity zdarma. Vystupujícím dětským kolektivům je hrazena doprava, handicapovaným též ubytování a strava.

3.3.1.3 Návštěvnost

Festival byl založen několika nadšenci, a postupně se díky kvalitě programové nabídky rozrostl za 21 let v akci, která přivádí v průběhu pěti dnů do Jičína desetitisíce návštěvníků. Návštěvnost je vždy ovlivněna a závislá na počasí, programové nabídce, ale i ekonomické situaci. Zvyšování návštěvnosti je pro pořadatele dobrou vizitkou, ale přináší s sebou náročnost v dostatečném programovém zajištění, v péči o návštěvníky, především bezpečnostní opatření v podobě zvýšené ostrahy, zdravotnického zabezpečení, zajištění dalších parkovacích prostor, náročnější noční úklidy města, atd.

Celkově pohádkový týden přiláká do Jičína, podle informací Nadačního fondu JMP, přibližně na 70 000 návštěvníků, z toho programová sobota jich čítá okolo jednadvaceti tisíc.

3.3.1.4 Pořadatelé a realizační tým

Hlavním pořadatelem je Nadační fond Jičín – město pohádky, spolupořadatelem je město Jičín. Festival má tři stálé pracovníky, ostatní pracují pro festival ve svém volném čase.

3.3.1.5 Přínos pro Jičín a okolí

Jičínský festival je akcí, která jednoznačně propaguje a zviditelňuje město Jičín, přivádí návštěvníky a turisty nejen do města, ale i do celé oblasti Českého Ráje.

Za 21 let trvání pohádkové slavnosti byla vytvořena tradice nejen v regionu, ale festival se stal fenoménem pro celou republiku. Mezinárodní spolupráce přivedla do Jičína folklorní soubor z Portugalska, Bulharska, baletní soubor ze státu Mississippi, soubory a účinkující ze Slovenska, Holandska, Polska, dále ze čtyř družebních měst Jičína, což přispívá k propagaci v zahraničí. V posledních několika letech ale došlo k některým změnám, které se nesetkaly s pozitivním ohlasem. Zřejmé byly i organizační problémy, a to zejména v posledním ročníku, kdy například nebyl zajištěn bezbariérový přístup na hlavní pódium, přitom mezi vystupující patřili i tělesně postižení.

3.3.2 Valdštejnův Jičín

Představa Jičína, jako města Valdštejnova je poměrně mladá. Ještě v době před 15 lety byla propagace Jičína jako Valdštejnova města pro mnoho jičínských představitelů téměř nemyslitelná, a to i přes to, že Albrecht z Valdštejna je jednoznačně nejvýznamnější postavou z historie Jičína, a také jedinou postavou mezinárodního významu na Jičínsku. Valdštejn byl vnímán spíše jako válečník a zrádce císaře, a jeho ostatní kvality byly opomíjeny.

Poprvé v roce 2002 pan Doktor Veselý uspořádal tzv. nultý ročník Valdštejnských slavností. Jednalo se spíše o setkání odborníků a badatelů na danou problematiku. Setkání mělo poměrně velký úspěch, a tak vznikla představa prezentace Jičína jako Valdštejnova města

3.3.2.1 Valdštejnské slavnosti

V roce 2004 byly městem uspořádány první oficiální Valdštejnské slavnosti. Od té doby se slavnosti pořádají každý druhý rok, od svého vzniku prošly mnoha změnami a mnoho změn je také ještě čeká. Ještě během prvního ročníku, se vybíralo vstupné, a to 150 Kč. Valdštejnské slavnosti tehdy navštívilo asi 15 000 lidí.

Už v roce 2006 se valdštejnské dny staly městskými slavnostmi, a vstup je tedy od té doby zdarma. Město na každý ročník přispívá zhruba částkou 400 000 Kč, mimo to na Valdštejnské slavnosti přispívá i kraj, sponzoři, město má také příjem z pronájmu míst pro stánky apod.

Letos se slavnosti budou konat 18. -20. 5. 2012, a náklady na ně činí téměř 690 000 Kč. Z toho přibližně 80% poputuje na kulturu, tedy na honoráře kapelám, hercům, divadelním

souborům apod., a 20% nákladů bude stát materiál, jako dobové kostýmy, dobové postroje pro koně apod.

3.3.2.2 Valdštejnův Jičín

Cílem Valdštejnských slavností je propagace Jičína, jako Valdštejnova města, a to v širších souvislostech, než třeba městské slavnosti Šrámkova Sobotka, či Smetanova Litomyšl. Albrecht z Valdštejna totiž na Jičínsku nejen žil, ale jeho zalíbení v architektuře, astronomii a jiných oborech, dalo Jičínu jeho dnešní podobu a udělalo z něj město pro turistiku velice přitažlivé. Dalo by se říci, že Valdštejn vdechnul Jičínu jeho duši.

Postupně se Valdštejnské dny vyvíjejí v celý soubor kulturních akcí, turistických zajímavostí a muzejních expozic, a právě z tohoto důvodu vznikla představa o souhrnné prezentaci Jičína pod názvem Valdštejnův Jičín. Právě kvůli rozsáhlému působení Valdštejna na Jičínsku není jednoduché vybrat způsob, jakým by Jičín měl být v těchto souvislostech prezentován.

Projekt Valdštejnův Jičín může v současnosti celoročně nabídnout pouze zámek s muzeem a sezónní provoz ve Valdštejnské loggii, v plánu je však celá řada dílčích projektů, díky kterým se Valdštejnův Jičín vyvine v celý soubor různě provázaných turistických cílů, které budou souhrnně prezentovat Valdštejnské kulturně historické dědictví na Jičínsku.

V Jičínském muzeu byla již zahájena trvalá expozice Valdštejnova pracovna, která má za cíl ukázat Valdštejna jako vládce vévodství, správce území, manažera a ekonoma. V krátkodobém horizontu by měla být doplněna celoroční expozicí ve Valdštejnské loggii a v zrekonstruované jezuitské koleji. Jičín již teď disponuje mnoha zajímavostmi, které by pouze bylo potřeba doplnit informacemi, cílem je například prezentace Valdštejnova náměstí jako sídla politické reprezentace a šlechty, nebo upozornit na výsadní postavení židů na Jičínsku, kteří disponovali svým bankéřským sídlem hned u náměstí, což bylo ve své době zcela unikátní. Už nákladnějším, ale o to zajímavějším projektem, by mohlo být otevření vchodu do podzemní chodby v zámeckém parku. Ovšem největším přáním všech realizátorů projektu by bylo přesunout Valdštejnovy ostatky z Mnichova Hradiště do Jičína, kde si také v uzlu své krajinné kompozice vybudoval hrobku. Přemístění není v současnosti možné, protože by to znamenalo vrátit do Valdic Kartuziány, aby za něj prováděli modlitby.

4 DOPROVODNÁ TURISTICKÁ INFRASTRUKTURA

Z předchozího textu je patrné, že Jičín toho má opravdu hodně co nabídnout. Na samotnou nabídku ale navazuje i celá řada služeb pod souhrnným názvem doprovodná turistická

infrastruktura. Patří sem služby turistům v podobě Městského informačního centra (dále jen MIC), kvalita a kvantita ubytovacích a stravovacích služeb, ale také dopravní obslužnost a turistické značení.

4.1 Městské informační centrum

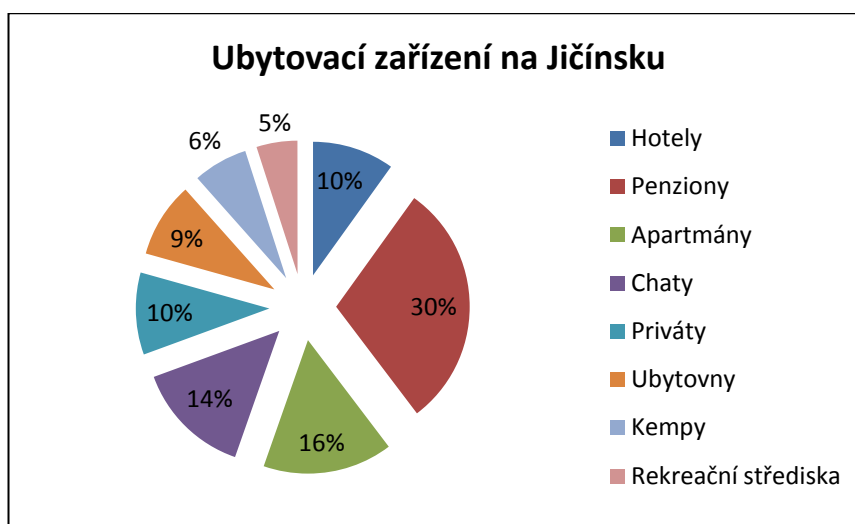
Městské informační centrum se nachází přímo v historickém centru města, v prostorách Jičínského zámku na Valdštejnově náměstí, a to beze změny už od svého vzniku. MIC Jičín poskytuje zájemcům turistické informace o celé oblasti Českého Ráje, ať už se jedná o možnosti ubytování, či typy na výlety v okolí. Je zde také možné zakoupit mapy, turistické průvodce nebo upomínkové předměty s motivy Manky, Rumcajse a Cipíska, ale i jinými. Veškeré důležité informace pro turisty jsou shrnuty v Turistických novinách Český ráj, které je také možné v MIC zakoupit. Najdete zde otevírací doby hradů a zámků, jízdní řady i zajímavé rozhovory.²⁷

4.2 Ubytování²⁸

Na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Jičín se nachází přes 120 ubytovacích zařízení. Největší část tvoří penziony, kterých je 36, naopak nejméně je ubytoven, a to pouhých 11. Nejvíce návštěvníků pojmu kempy a rekreační střediska, která mohou v součtu ubytovat až 3100 lidí. Veškerá ubytovací zařízení mají kapacitu přibližně 5700 lůžek bez přistýlek. Podíl jednotlivých typů ubytovacích zařízení na celkové kapacitě je znázorněn v následujícím grafu.

²⁷ Kulturní zařízení města Jičína: Městské informační centrum [online]. 2012 [cit. 2012-04-12]. Dostupné z: www.kzmj.cz

²⁸ JIČÍN. Ubytování na Jičínsku [tištěný prospekt]. 2011.

Obrázek 3: Graf popisující strukturu ubytovacích zařízení na Jičínsku

Zdroj: MIC JIČÍN. Ubytování na Jičínsku

Dále popíšeme jednotlivé druhy ubytovacích zařízení, jejich kapacitu a umístění, a u vybraných uvedeme i orientační ceny.

4.2.1 Hotely

Na Jičínsku se nachází 12 hotelů, z nichž 8 sídlí přímo v Jičíně, a ostatní v jeho blízkém okolí. V následující tabulce jsou uvedeny základní informace o několika vybraných hotelech, které leží v bezprostřední blízkosti Jičína.

Tabulka 2: **Hotely v okolí Jičína**

Název	Umístění	Počet	Orientační cena
Hotel Jičín ***	V centru Jičína	40	1160 - 2830
Hotel Filip ***	Kbelnice, 2 km od Jičína	52	1150 - 1950
Hotel Paříž ***	V centru Jičína	76	510 - 1860
Hotel Pod šikmou věží **	V blízkosti Prachovských	80	630
Hotel Prostřední mlýn ***	Železnice, 2 km od Jičína	90	790 - 1090
Hotel Rieger ***	V centru Jičína	60	1150 - 2100
Parkhotel Skalní město ***	V blízkosti Prachovských	56	740 - 1700
Hotel U krále ***	V centru Jičína	26	800 - 1100

Zdroj: MIC JIČÍN. Ubytování na Jičínsku

Z tabulky je patrné, že cena na osobu se pohybuje zhruba od 500 do 2000 Kč za noc. Hotely, které se nachází ve větší vzdálenosti od Jičína, mají ceny podstatně příznivější. Ubytovat se je možné už od 300 Kč za noc, a mimo sezónu jsou ceny ještě nižší. Veškeré hotely na Jičínsku jsou schopné pojmout asi 950 návštěvníků bez přístýlek.

4.2.2 Penziony

Nejpočetnější skupinu ubytovacích zařízení na Jičínsku tvoří penziony. Tabulka zahrnuje pouze penziony, které se nacházejí přímo v centru Jičína.

Tabulka 3: Penziony v centru Jičína

Název	Počet lůžek	Orientační cena (Kč/os.)
Penzion Albrecht	10	600
Penzion Barborka	8	400
Penzion Iveta	16	420
Penzion Ruská 200	21	525
Penzion Lucie	11	600
Penzion na Rynečku	8	950 – 1850
Penzion u české koruny	6	700 – 950
Penzion u všech čertů	18	700 – 1400

Zdroj: MIC JIČÍN. Ubytování na Jičínsku

Na rozdíl od hotelů, ceny penzionů se pohybují všude zhruba v rozmezí 300 – 1500 Kč na osobu za noc. Veškeré penziony mají kapacitu okolo 700 návštěvníků.

4.2.3 Apartmány

Apartmány jsou hned druhým nejpočetnějším ubytovacím zařízením, na Jičínsku jich je 19 a ubytují přes 130 lidí. Ceny na osobu za noc se pohybují okolo 400 Kč.

4.2.4 Chaty

Další možností pro ubytování v soukromí jsou chaty a chalupy. Turisté si mohou vybrat ze 17 různých chat, a to od těch nejmenších pro šest osob, až po chatové osady, které mohou naráz ubytovat přes 90 osob. Všechny chaty dohromady pojmu bezmála 350 lidí. Ty nejlevnější lze pronajmout od 6000 Kč na týden, je ale možné si zvolit i luxusnější chatu v ceně kolem 20 000 Kč za týden.

4.2.5 Priváty

Privátů je na Jičínsku 12, přímo v Jičíně jich však najdeme pouze 5, které jsou opět podrobněji popsány v následující tabulce. Kapacita privátů je 96 lůžek.

Tabulka 4: Priváty v Jičíně

Název	Počet lůžek	Orientační cena (Kč/os.)
Privát Na Tobolce	6 + 2 přistýlky	250
Privát Sedličky č. p.58	4 + 2 přistýlky	350
Privát Sedličky č.p. 59	10 + 3 přistýlky	300
Privát Skrbková	6 + 3 přistýlky	300 - 500
Privát Soudná	10	350 - 380

Zdroj: MIC JIČÍN. Ubytování na Jičínsku

4.2.6 Ubytovny

Jednou z levnějších variant ubytování jsou ubytovny, těch na Jičínsku najdeme 11 a disponují více než 400 lůžky. Ceny těch nejdražších nejsou vyšší než 250 Kč za osobu za noc, a nejlevněji je možné se ubytovat už za 100 Kč.

4.2.7 Kempy a rekreační střediska

Další cenově přístupnou variantou jsou kempy či rekreační střediska, která, jak již bylo zmíněno, představují více než polovinu ubytovacího místa. Celkové číslo 3100 osob, které je zde možné naráz ubytovat, je pouze odhadnuté, za předpokladu že ve stanu budou 2 lidé a v karavanu 4.

Přímo v Jičíně se nachází pouze jeden kemp, a to Kemp Rumcajs, který disponuje 145 lůžky v chatkách a místem pro zhruba 10 – 15 stanů. Cena za chatku se pohybuje mezi 140 a 170 Kč.

Ceny za chatku v ostatních kempech a rekreačních střediscích jsou velice obdobné, pouze výjimečně sahají až k 350 Kč na osobu za noc. Cena za stan je 30 – 70 Kč za den, a za karavan 70 – 100 Kč.

4.3 Stravování

Další důležitou součástí turistické infrastruktury jsou služby v oblasti pohostinství. Na Jičínsku dominují především různé restaurace a hospůdky, v poslední době však dochází rozšíření možností rychlého občerstvení. Budeme se zde věnovat pouze zařízením, která fungují celoročně, sezónní občerstvení je popsáno u jednotlivých cílů v kapitole nabídka cestovního ruchu.

4.3.1 Restaurace

Možností, kde se dobře najíst je na Jičínsku hned několik. Téměř každá obec má alespoň jednu restauraci či hospůdku, kde je možné dostat jídlo z denní nabídky i z běžného menu.

V samotném Jičíně se nachází přes 20 restaurací, pizzerií, a jídelen, a i přes to je přes sezónu v Jičíně často problémem sehnat v restauraci volný stůl, a to jak přes obědy, tak i během doby večeří.²⁹

4.3.2 Rychlé občerstvení

Možnost rychlého občerstvení je mimo sezónu pouze v centru Jičína, zde si je však možné zvolit hned z několika variant. Na výběr je pizza, gyros, kebab, hamburgery, ale i obložené bagety, či nejrůznější saláty.

4.4 Turistické značení a doprava

4.4.1 Pěší turistika

Jičínsko svým návštěvníkům nabízí hned 17 turistických tras a 2 naučné stezky. Některé trasy vedou pouze na území ORP Jičín, jiné, především ty náročnější, vedou až za hranice správního obvodu. Naučná stezka 1866 bitva u Jičína provádí návštěvníka po nejvýznamnějších památkách na bitvu u Jičína 29. června 1866. Na 26 informačních tabulích se návštěvník seznámí s příčinami, průběhem a následky této prusko-rakouské války. Stezku tvoří okruh dlouhý 29 km, který začíná na Valdštejnově náměstí, vede po značených stezkách, cyklostezkách či polních cestách, a končí u rybníka Kníže.³⁰

Podstatně kratší je naučná stezka loggie, která vede pouze parkem u Valdštejnské loggie zvaným Libosad, a je určena spíše dětem. Na 13 informačních tabulích jsou popsány vzácné druhy rostlin a dřevin, a na dalších 4 tabulích pak informace z historie Libosadu.³¹

4.4.2 Doprava

Jičín leží na spojnici hlavních silničních tahů vedoucích do Hradce Králové, Turnova, Mladé Boleslavi, Poděbrad a Trutnova. Spojení zajišťují také železniční tratě 041 - Hradec Králové - Jičín - Turnov, 061 - Jičín - Kopidlno – Nymburk, a řada autobusových linek. Nejvýznamnější autobusový dopravce v okolí Jičína je společnost BusLine. Přes Jičín jezdí i většina spojů jedoucích z Prahy směr Krkonoše (Rokytnice, Špindlerův Mlýn, Janské Lázně).

²⁹ Stravování. MĚÚ JIČÍN. *Jičín: Turistický portál* [online]. 2010 [cit. 2012-06-06]. Dostupné z: <http://www.jicin.org/cs/ubytovani-a-nbsp-stravovani/stravovani.html>

³⁰ Naučné stezky. MĚÚ JIČÍN. *Jičín: Turistický portál* [online]. 2010 [cit. 2012-06-06]. Dostupné z: <http://www.jicin.org/cs/priroda-a-krajina/naučne-stezky.html/>

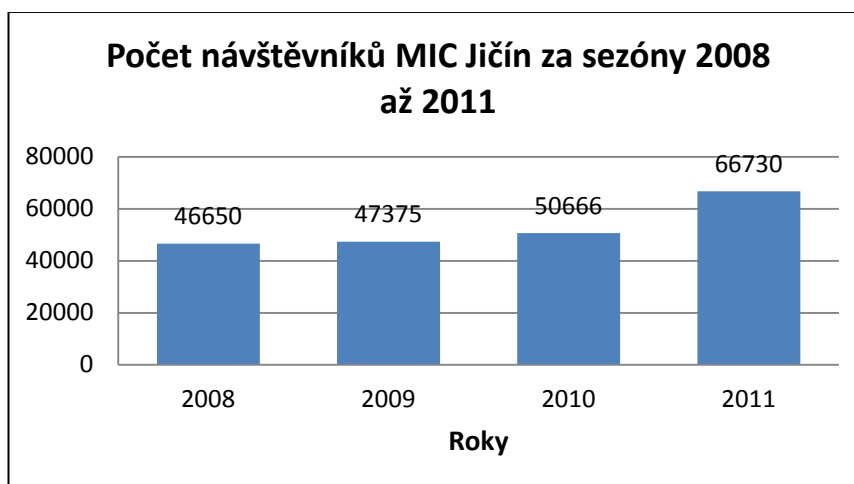
³¹ Naučné stezky. MĚÚ JIČÍN. *Jičín: Turistický portál* [online]. 2010 [cit. 2012-06-06]. Dostupné z: <http://www.jicin.org/cs/priroda-a-krajina/naučne-stezky.html/>

V turistické sezóně jsou navíc autobusové linky na nejvíce navštěvovaná místa posíleny. Např. do Prachovských skal se z Jičína dostaneme každou půlhodinu.³²

5 POPTÁVKOVÁ STRANA CESTOVNÍHO RUCHU

V předchozím textu byla popsána nabídková strana cestovního ruchu, která sestává z jednotlivých turistických cílů a doprovodné infrastruktury. Nyní se budeme věnovat straně poptávkové, tedy profilu návštěvníka. V této kapitole budeme vycházet ze statistik návštěvnosti každoročně vypracovávaných MIC Jičín³³, a také z vlastního šetření.

Počet turistů ve statistikách MIC je vždy uváděn pouze za turistickou sezónu, tedy za červen, červenec, srpen a září. Počty návštěvníků budeme porovnávat až od roku 2008, protože v lednu tohoto roku bylo do dveří MIC Jičín nainstalováno elektronické počítadlo. Do té doby bylo sledování návštěvnosti prováděno pouze manuálně, což zapříčinilo mezi lety 2007 a 2008 značné odchylky, i když zaměstnanci MIC hodnotili průběh sezóny obdobně jako v předchozích letech. Nebylo by tedy možné výsledky z těchto let komparovat. I současný výsledek je ale nepřesný, protože počítadlo zaznamená každý pohyb, počet návštěvníků je tedy ještě upraven o 15%, aby byl výsledek co nejpřesnější.

Obrázek 4: Graf ukazující počet návštěvníků MIC Jičín mezi lety 2008 a 2011

Zdroj: Městské informační centrum: analýzy návštěvnosti

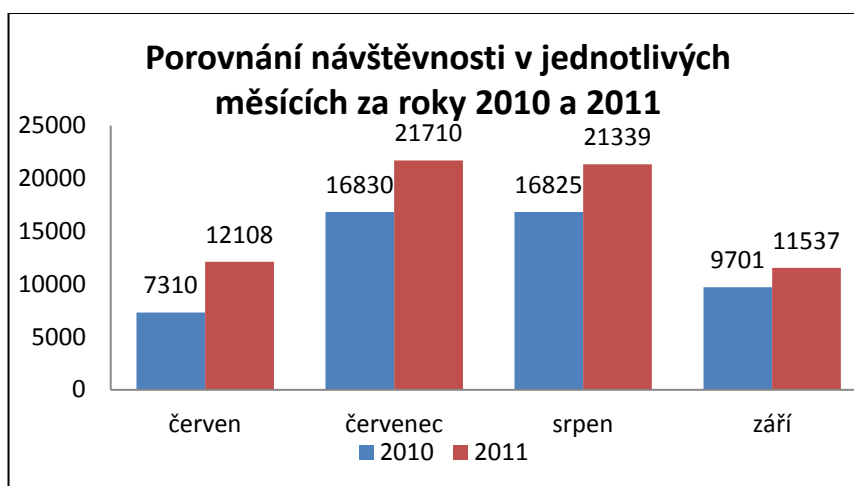
Z grafu je patrný výrazný nárůst počtu návštěvníků v roce 2011. Jedním z důvodů mohlo podle autora analýzy návštěvnosti MIC Jičín být otevření galerie Radka Pilaře, která přímo sousedí s MIC, a mnoho jejích návštěvníků tak využije i služeb MIC. MIC se také soustavně

³² Doprava na Jičínsku [online]. 2011 [cit. 2012-04-12]. Dostupné z: www.csadsemily.cz

³³ Městské informační centrum: analýzy návštěvnosti [online]. 2007-2011 [cit. 2012-04-12]. Dostupné z: <http://www.kzmj.cz/mic/o-nas>

snaží o zkvalitnění svých služeb, v roce 2011 byl například zřízen dětský koutek a zavedeno připojení Wi-Fi. Jistě je také potřeba zmínit, že se celkově zvedl i zájem českých turistů o dovolenou v tuzemsku.

Další graf ukazuje návštěvnosti v jednotlivých měsících turistické sezóny, která sice obvykle probíhá v měsících červen, červenec a srpen, ale díky festivalu Jičín - město pohádky, který se koná v září, a každoročně přiláká mnoho návštěvníků, je sem zahrnuto i září.

Obrázek 5: Graf popisující průběh sezóny v letech 2010 a 2011

Zdroj: Městské informační centrum: analýzy návštěvnosti

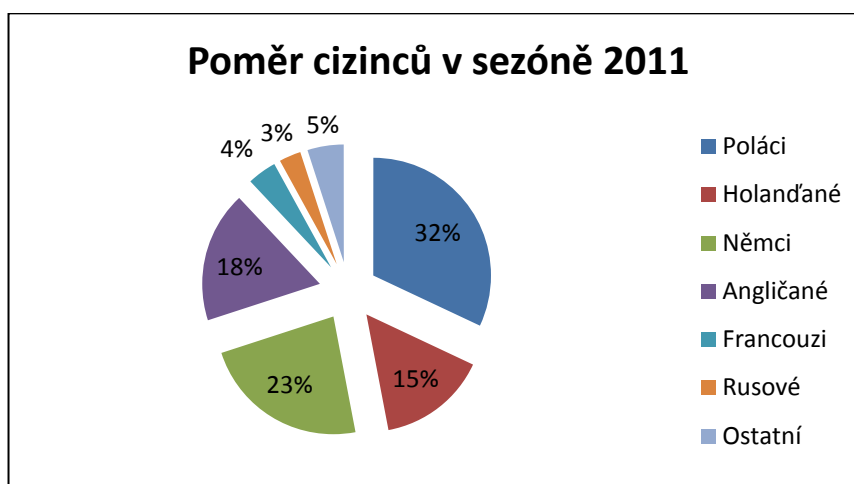
Z grafu je patrné, že MIC zaznamenalo nárůst návštěvníků v každém z měsíců. Největší rozdíl byl v měsíci červnu, kdy byl zaznamenán růst o téměř 4800 osob. Celková návštěvnost byla nejvyšší od založení MIC Jičín. Nejnavštěvovanějším měsícem se stal červenec a to především kvůli jednomu rekordnímu dni.

Na dalším grafu vidíme, že pouze malá část návštěvníků pochází ze zahraničí. Z celkového počtu 66 730 návštěvníků je tedy 1818 cizinců, což je číslo jistě nezanedbatelné, ale vzhledem k atraktivitě daného území je velice nízké. To potvrdilo i dotazníkové šetření, kdy ze 40 respondentů byl pouze jeden cizinec polské národnosti. Na grafu (Obrázek 6) je vidět, že nejvíce zahraničních turistů je právě z Polska, ti jsou následováni Němci, Nizozemci a Brity.

Obrázek 6: Graf ukazující poměr domácích a zahraničních návštěvníků v roce 2011

Zdroj: Městské informační centrum: analýzy návštěvnosti

Obrázek 7: Graf popisující poměr cizinců za sezónu 2011

Zdroj: Městské informační centrum: analýzy návštěvnosti

I přes to, že cestovní ruch je na Jičínsku převážně domácího charakteru, statistiky vypracované MIC Jičín se na domácího návštěvníka blíže nezaměřují. Dále tedy budeme vycházet z vlastního dotazníkového šetření, které proběhlo v červnu 2011 v centru Jičína, a kterého se zúčastnilo čtyřicet respondentů, z nichž pouze jeden byl cizinec.

Následující graf ukazuje návštěvnost z jednotlivých krajů ČR. Nejvíce Jičínsko vyhledávají obyvatelé hlavního města ČR Prahy a Středních Čech. Sedm dotazovaných pocházelo přímo z Královéhradeckého kraje. Návštěvníků z dalších sousedních krajů bylo mnohem méně, a to tři z Pardubického, a z Libereckého dokonce vůbec nikdo. Naopak hned šest návštěvníků bylo z Ústeckého kraje, který s Královéhradeckým sice nesousedí, ale je

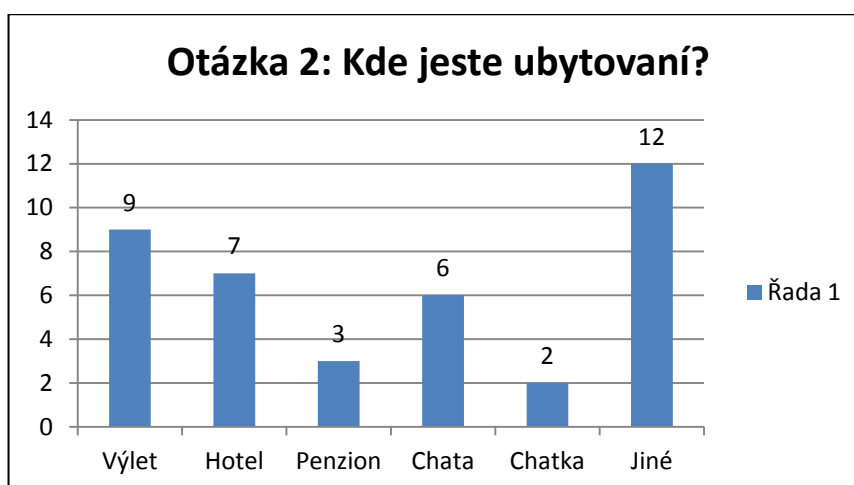
jedním z nejbližších ležících. Ze vzdálenějších krajů bylo mezi respondenty deset lidí, z toho tři z Moravskoslezského a Zlínského kraje, a po dvou z Karlovarského a z Vysočiny.

Obrázek 8: Graf popisující návštěvnost z jednotlivých krajů ČR

Zdroj: Vlastní zpracování

Další otázka zjišťovala, zda jsou dotazovaní pouze na výletě, popř. kde jsou ubytováni. Dvanáct dotazovaných na tuto otázku buď nechťelo odpovět, nebo byli ubytováni u známých apod. Téměř čtvrtina všech dotazovaných byla v Jičíně pouze na výletě, mezi ostatními bylo preferováno především využití hotelů, či ubytování v soukromí prostřednictvím chat. Nejméně jsou pak využívány kempy s chatkami či stany.

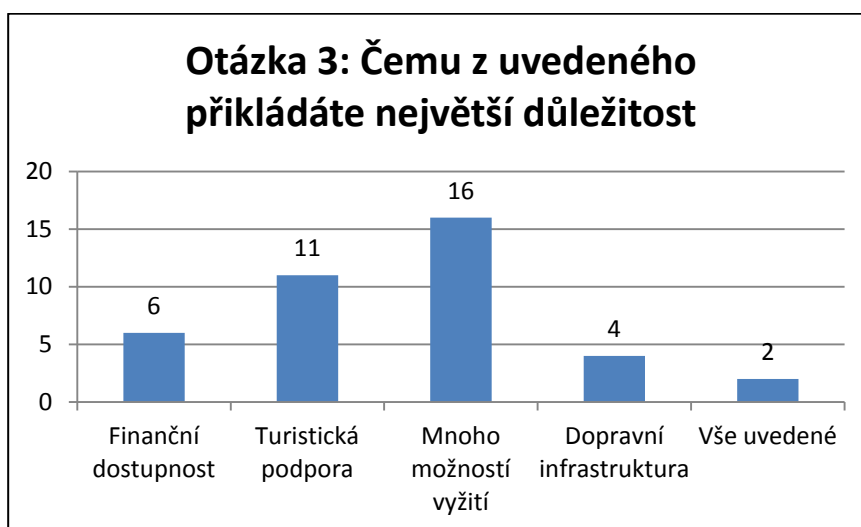

Obrázek 9: Graf popisující, jaká ubytovací jsou turisty nejčastěji využívána

Zdroj: Vlastní zpracování

Další otázka zjišťovala, jaké faktory mají vliv na spokojenost návštěvníka. Nejvíce je vyžadována možnost rozmanitého sportovního a kulturního vyžití, a jen o pět dotazovaných méně vyžaduje kvalitní turistickou podporu. Tyto dvě věci spolu úzce souvisí, protože kde je

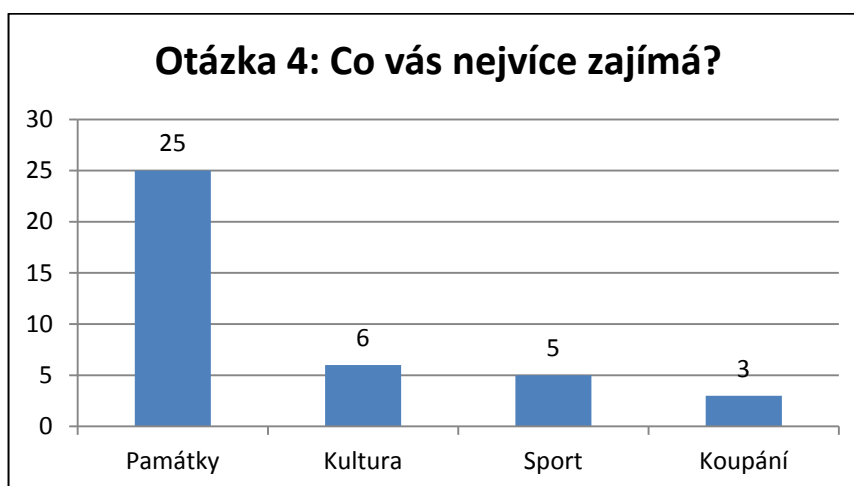
mnoho možných aktivit, tam je třeba turistická podpora ve formě MIC, nebo informačních tabulí, která návštěvníkovi usnadní orientaci v široké nabídce cestovního ruchu.

Obrázek 10: Graf popisující požadavky turistů na danou lokalitu

Zdroj: Vlastní zpracování

Jistě je také důležité vědět, proč nebo za čím turisté do Jičína vůbec přijeli. Jednoznačně největší zájem poutají místní památky. V den dotazování se zrovna nekonala žádná kulturní akce, která by výsledky jistě významně ovlivnila. Sport a koupání nepatří k vyhledávaným aktivitám, ani tak ale nejsou zanedbatelné.

Obrázek 11: Graf popisující na jakou oblast zájmu se turisté orientují

Zdroj: Vlastní zpracování

Na závěr dotazníku byla zjišťována celková spokojenost s návštěvou Jičína a jeho okolí. Průměrně byl Jičín ohodnocen známkou 1,5, což svědčí o spokojenost návštěvníků. Většinou byl Jičín hodnocen jedničkou, čtyřka ani pětka nebyla použita ani jedním z dotazovaných.

6 VYBRANÉ INVESTIČNÍ AKCE MĚSTA

Město Jičín se snaží neustále zkvalitňovat turistické služby, a vytvářet nové turistické destinace, ale i zvýšit kvalitu života svým občanům. Mezi největší projekty posledních let patří výstavba městského koupaliště a zastřešení zimního stadionu, které však mají sloužit především obyvatelům Jičína. Největším projektem spojeným s cestovním ruchem byla rekonstrukce historického centra města.

6.1 Obnova městské památkové rezervace³⁴

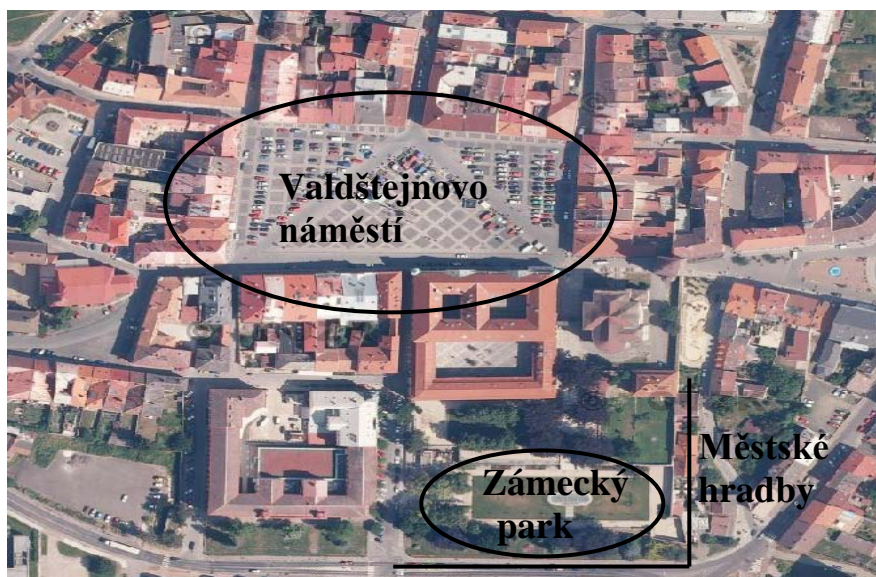
Projekt obnovy památkové rezervace je největší investiční akcí do veřejných prostranství v novodobé historii města.

Obnova byla připravována již od roku 2004, a její realizace byla umožněna díky grantu ve výši přes 35 mil. Kč z Islandu, Lichtenštejnska a Norska v rámci finančního mechanismu v rámci evropského hospodářského prostoru. Stavební práce probíhaly od října 2008 do května 2010, a náklady činily přibližně 60 mil. Kč. Výsledkem je nejen zlepšení pro občany města, ale i zvýšení atraktivity historického jádra města pro jeho návštěvníky. Rekonstrukce se skládala ze třech základních částí. Valdštejnova náměstí, zámecké zahrady a městských hradeb. Valdštejnovo náměstí bylo předlážděno, přičemž byla zachována celková koncepce dlážděné plochy i původní čedičová dlažba z 19. století.

Zámecký park byl již dlouho zanedbáván, kašna, která byla ještě před 10 lety plná leknínů, byla v havarijním stavu. V rámci obnovy byl vytvořen zcela nový koncept zahrady respektující prvky historie i původní návrh z roku 1937. Vznikl tak otevřený prostor s novými trávníky a přístupnou vodní plochou, a možností kulturního, společenského a rekreačního využití.

Potřebné opravy se dočkaly i některé části hradební zdi ze 17. století, které již vykazovaly řadu poruch a místy až havarijní stav.

³⁴ Největší projekt na obnovu městské památkové rezervace dokončen s otevřením bran parku v roce 2010. Jičín: Městský úřad [online]. 2010 [cit. 2012-04-12]. Dostupné z: http://www.mujiicin.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=5954&id=858861&query=obnova+m%C4%9Bstsk%C3%A9+rezervace

Obrázek 12: Obrázek ukazující rozsah obnovy městské památkové rezervace

Zdroj: GIS Jičín, vlastní zpracování

6.2 Rekonstrukce veřejného koupaliště Kníže

Dalším projektem, který přispěl ke zvýšení rekreačního potenciálu města, byla rekonstrukce městského koupaliště Kníže. Se zaměřením na tento projekt byla provedena další anketa, která měla za cíl zjistit, jak jsou návštěvníci koupaliště se změnou spokojeni. Výsledky této ankety jsou vyhodnoceny v podkapitole Hodnocení projektu.

6.2.1 Seznámení s projektem³⁵

V Jičíně již řadu let chybělo veřejné koupaliště. Bývalá plovárna na rybníku Kníže sice občas sloužila jako místo pro různé rauty, večírky a setkání, fungoval zde malý bar a gril, koupat se zde ale nedalo. Hlavním důvodem byly staré betonové bazény s nefunkčním čištěním vody.

Projekt zaměřený na opravu městského koupaliště neznamenal jen opravu vnitřního areálu, ale jednalo se také o rekonstrukce okolních příjezdových komunikací a ulic, výstavbu kruhového objezdu, parkoviště a cyklostezky. V jižní části koupaliště byla vystavěna nová sypaná hráz rybníka, která zvětší sluníční plochy a slouží také jako stezka pro pěší a cyklisty.

³⁵ Koupaliště Kníže. Jičín: Městský úřad [online]. 2010 [cit. 2012-04-12]. Dostupné z: http://www.mujiicin.cz/vismo/fulltext.asp?hledani=1&id_org=5954&id=858861&query=koupali%C5%A1t%C4%9B&submit=Hledat

V samotném areálu koupaliště jsou zcela nové nerezové bazény s kvalitní technologií čištění vody, a revitalizací prošel celý komplex budov, jako např. restaurace, šatny, sociální zařízení nebo vstupní brány.

Celkové náklady projektu činili přibližně 210 mil. Kč, z toho přes 120 mil. Kč bylo financováno z vlastních prostředků města. Na zbylých přibližně 90 mil. Byla poskytnuta dotace prostřednictvím operačního programu NUTS II Severovýchod. Nejdražší ze stavebních částí projektu byly zemní práce a výstavba či oprava komunikací, nad 5 mil. Kč se také dostaly náklady na rekonstrukci restaurace a šaten. Z nákladů na provozní objekty byly zdaleka nejdražší nerezové bazény, tobogán a skluzavky.

6.2.2 Hodnocení projektu

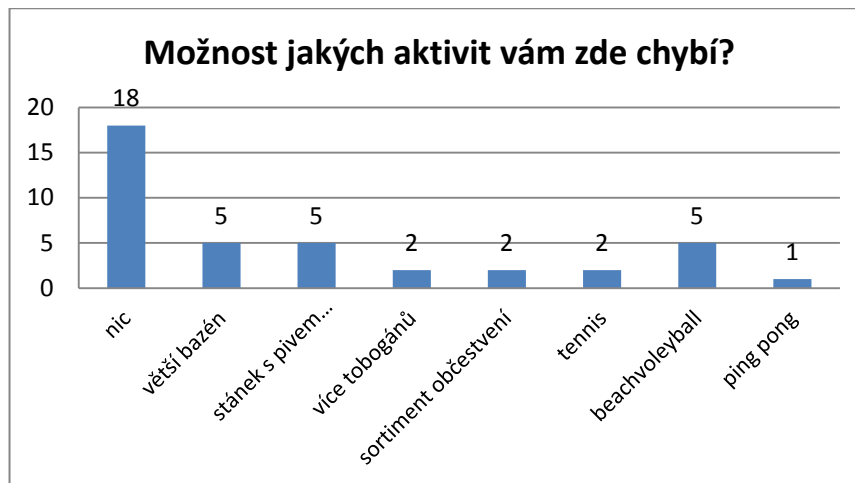
V červenci 2011 bylo v rámci vlastního šetření osloveno 40 návštěvníků s otázkami ohledně jejich spokojenosti s vybaveností a službami nově otevřeného městského koupaliště, dotazování proběhlo ve dvou dnech, a to vždy v sobotu, jednou za velice teplého slunečného dne, a jednou za spíše chladnějšího počasí pod mrakem.

Téměř 90% návštěvníků přijelo na koupaliště autem, a parkování bylo bez problému pro více než polovinu dotazovaných. Oproti tomu třetina z nich zhodnotila počet parkovacích míst jako nedostatečný, a to především díky krásnému letnímu počasí, které přilákalo tolik návštěvníků, že u vstupu se kolem poledne čekalo až půl hodiny, a i areál koupaliště působil velice přeplněně.

Poplatek za vstup hodnotila téměř polovina jako přiměřený, což také přispělo k celkové spokojenosti s návštěvou koupaliště.

V rámci rekonstrukce byla zčásti přestavěna i malá restaurace, která se změnila v okénko s občerstvením. Tato změna už tak příznivě hodnocena nebyla. V hodnocení známkou od jedné do pěti získalo občerstvení průměrné hodnocení 3, největší část dotazovaných ale hodnotila známkou 4. Největším problémem je prodej točeného piva ve stejném okénku jako ostatní občerstvení, což způsobuje velké fronty, a vyhovující není ani sortiment.

Poslední otázka měla ukázat, co návštěvníkům na koupališti chybí, popřípadě co by zde změnili. Odpovědi vidíme v následujícím grafu.

Obrázek 13: Výsledky ankety koupaliště Kníže - Možnost jakých aktivit Vám zde chybí?

Zdroj: Vlastní zpracování

Téměř polovina dotazovaných je se službami a vybavením koupaliště spokojena. Dle očekávání zde chybí větší koupací plochy, a jak již bylo řečeno dříve, i samostatný stánek s pivem. Poslední tři sloupce ukazují, že na koupališti chybí také možnost sportovního vyžití, což je jistě nepříjemné překvapení především pro obyvatele Jičína, protože kurt na beach volleyball i pingpongové stoly byly na koupališti k dispozici ještě před rekonstrukcí, a byly odstraněny.

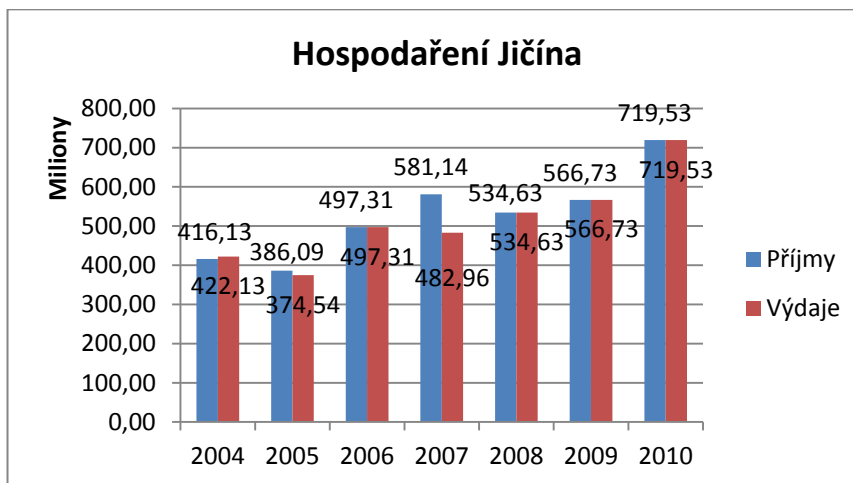
Celkově je možné tento projekt hodnotit jako úspěšný. Jeho vybudování na jiném místě by sice umožnilo zvětšit koupací i opalovací plochy, přidat sportovní zařízení, nebo i různé možnosti občerstvení. Současné umístění však vyšlo mnohem levněji než výstavba na zelené louce, a plovárna má také v Jičíně jistou tradici, i když dlouhá léta nebyla ke koupání využívána. Je také třeba vzít v úvahu, že koupaliště bylo v roce 2011 otevřeno teprve první sezónu, a mnoho návštěvníků se přišlo na tento hodně diskutovaný projekt podívat.

7 HOSPODAŘENÍ MĚSTA

Kromě velkých investičních akcí město každoročně vynakládá nemalé prostředky na cestovní ruch a kulturu. V této kapitole se nejprve podíváme na hospodaření Jičína za roky 2004 až 2010, a dále popíšeme nejvýznamnější výdaje na kulturu a cestovní ruch. Nakonec uvedeme plán rozpočtu Odboru cestovního ruchu MěÚ Jičín na letošní rok 2012.

7.1 Hospodaření města za roky 2004 až 2010

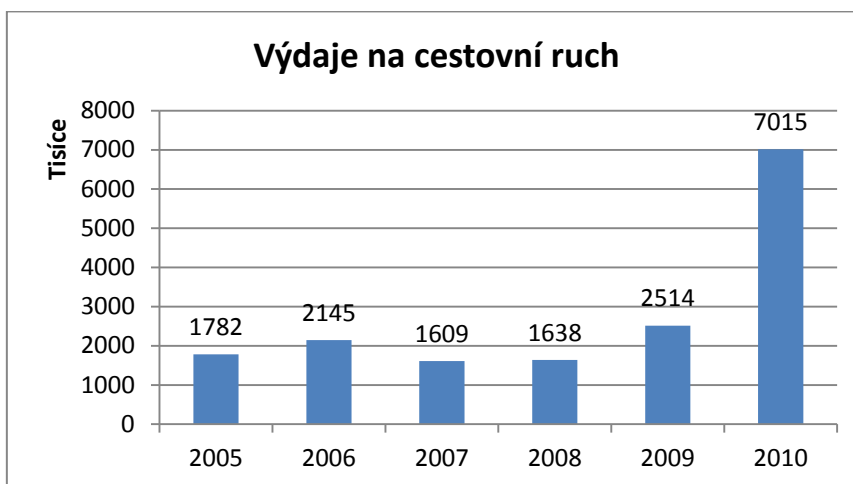
Hospodaření města Jičina lze hodnotit jako velice vyrovnané. Jak je patrné z následujícího grafu, Jičín již od roku 2005 hospodaří pouze vyrovnaně, a v roce 2007 dokonce s přebytkem téměř 100 mil., přičemž podíl výdajů na cestovní ruch a výdajů celkových je minimální.

Obrázek 14: Příjmy a výdaje města Jičín v letech 2004 až 2010

Zdroj: Rozpočet. Jičín: Městský úřad [online]. 2010

7.2 Výdaje na cestovní ruch

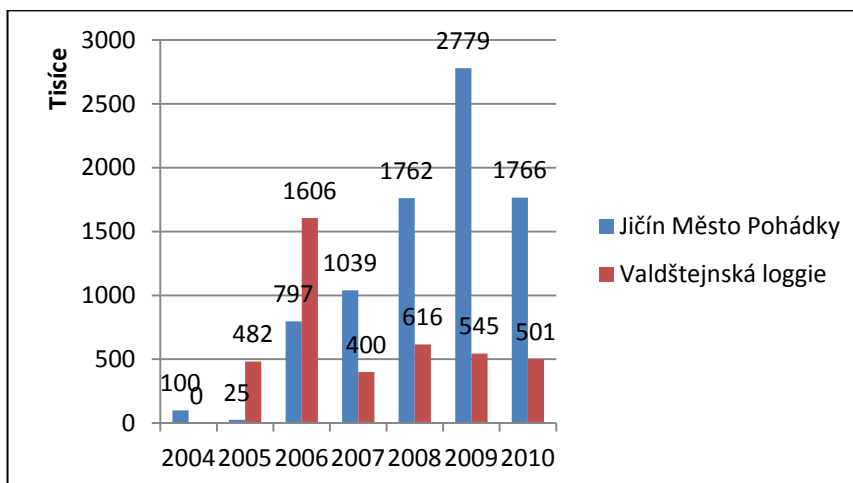
Obrázek 15: Výdaje na cestovní ruch za roky 2005 až 2010

Zdroj: Rozpočet. Jičín: Městský úřad [online]. 2010

Výdaje na cestovní ruch byly v jednotlivých letech celkem vyrovnané, pouze v roce 2010 se vyšplhaly na více než dvojnásobek, a to především kvůli realizaci projektu česko-polské příhraniční spolupráce, který stál přes 5,5 mil. Kč. Je však třeba zmínit, že výdaje týkající se oprav a rekonstrukcí spadají mezi výdaje na kulturu. Výdaje na cestovní ruch jsou každoročně tvořeny výdaji na propagační materiály a předměty, náklady na provoz

Rumcajsovy ševcovny a náklady na kontakt s partnerskými městy. Tyto jsou pak doplněny výdaji, které jsou pouze jednorázové, jako např. na vybudování naučné stezky apod.

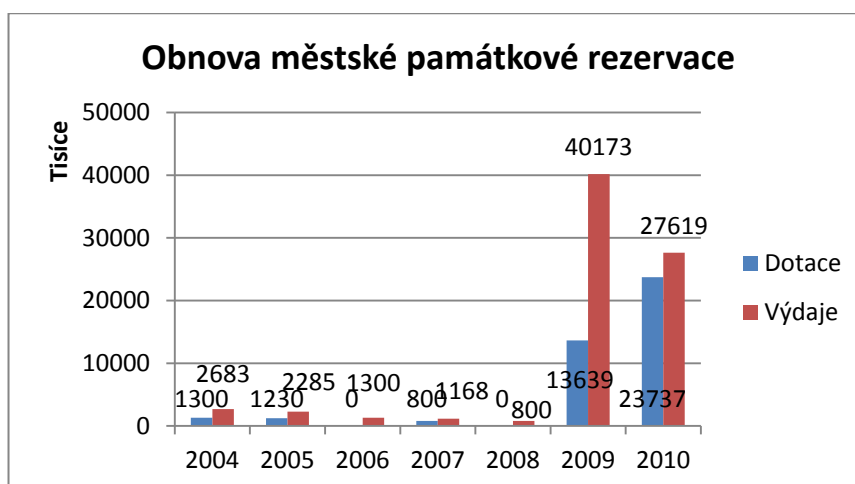
Každým rokem se některé výdaje na kulturu pravidelně opakují. K takovýmto výdajům patří především příspěvek na festival JMP a výdaje na rekonstrukce a údržbu Valdštejnské loggie. Výši těchto výdajů za roky 2004 až 2010 ukazuje následující graf.

Obrázek 16: Výdaje města na festival Jičín město pohádky a na regeneraci, údržbu a využití Valdštejnské Loggie

Zdroj: Rozpočet. Jičín: Městský úřad [online]. 2010

Jedním z největších výdajů posledních let, který byl spojen s cestovním ruchem, byla obnova městské památkové rezervace, která byla popsána v předcházející kapitole. Zde se podíváme na její financování. Už příprava projektu, která probíhala mezi lety 2004 až 2008, stála přes 8 mil. Kč, a téměř z poloviny byla kryta z dotací. Samotná realizace projektu pak byla podstatně dražší, a to v řádu desítek milionů Kč.

Obrázek 17: Přijaté dotace a celkové výdaje na obnovu městské památkové rezervace v Jičíně v letech 2004 až 2010

Zdroj: Rozpočet. Jičín: Městský úřad [online]. 2010

V následující tabulce je uveden návrh rozpočtu odboru cestovního ruchu na rok 2012.

Položka	Kč
Členské příspěvky	118 000
Tisk propagačních materiálů	450 000
Virtuální internetová prezentace města	10 000
Účast na veletrzích	60 000
Příspěvek SČR	110 000
Průběžné pořizování obrazové databáze	30 000
Příspěvek na turistické autobusy	40 000
Prezentace města v tiskovinách	200 000
Prezentace města mimo svůj region	70 000
Mezinárodní setkání mládeže	270 000
Prezentace města Jičína při neregionálních	25 000

Tabulka 5: Návrh rozpočtu odboru cestovního ruchu MěÚ Jičín na rok 2012.

Zdroj: RYCHTEROVÁ, Věra. Rozpočet odboru cestovního ruchu MěÚ Jičín

Z tabulky je patrné, že odbor cestovního ruchu MěÚ Jičín přispívá částkou 270 000 Kč na mezinárodní setkání mládeže, které proběhne v letošním roce 2012. Významnou část tvoří prezentace města na veletrzích, v regionálním tisku, nebo mimo region. Celkem má na propagaci města připadnout 355 000 Kč. Ještě větší částka bude vynaložena na tisk propagačních materiálů, a to 450 000 Kč.

8 KONCEPCE CESTOVNÍHO RUCHU MĚSTA JIČÍN NA ROKY 2011 – 2015

V předchozí práci bylo popsáno, co Jičínsko svým návštěvníkům nabízí, kdo ho navštěvuje, a také jak je na tom Jičín z hlediska hospodaření a jaké kroky pro podporu cestovního ruchu byly v minulosti učiněny. Nyní se tedy budeme zabývat plány do budoucna, které Jičín shrnul do první koncepce cestovního ruchu, která byla pro tento region vypracována.

8.1 Priority koncepce cestovního ruchu na roky 2011 - 2015

Oblastí cestovního ruchu na Jičínsku se zabývá celá řada koncepcí, které jsou však zaměřeny především na celou oblast CHKO Český Ráj. Jednotná studie, která by analyzovala cestovní ruch na Jičínsku, neexistovala až do roku 2011, kdy byla odborem kultury MěÚ Jičín vydána Koncepce cestovního ruchu na roky 2011 až 2015³⁶, a na ni navazující akční prováděcí plán³⁷. Koncepce stanovila základní priority, akční plán pak konkrétní cíle. Následující kapitola vychází z těchto dvou dokumentů.

8.1.1 Zlepšování základních podmínek pro rozvoj ČR

Zahrnuje především podporu opatření zaměřených na zlepšování silniční dopravy a cyklodopravy, rozvoj a zkvalitnění turistické infrastruktury, a dále zabezpečení vícezdrojového financování těchto aktivit.

Pro naplnění tohoto cíle jsou naplánovány např. tyto kroky:

- Prodloužení otevírací doby MIC Jičín a památek v centru města v turistické sezóně
- Rozšíření stávající sítě cyklostezek
- Zvelebení vzhledu města za pomoci grantů

8.1.2 Podpora propagace a prezentace města

V rámci propagace města je nutné vytvořit corporate identity, neboli jednotný celkový styl prezentace města a vydávat různé propagační materiály. Město také může pořádat veletrhy a výstavy a neustále zkvalitňovat informační služby včetně webových stránek.

³⁶ STILLEROVÁ, Alena. Koncepce cestovního ruchu města Jičína [elektronický dokument]. Jičín, 2011 [cit. 12.4.2012].

³⁷ STILLEROVÁ, Alena. Akční prováděcí plán na období 2012 až 2015 [elektronický dokument]. Jičín, 2011 [cit. 12.4.2012].

Jednou z možností je využít současného trendu ČR orientace na rodinnou dovolenou, a vytvořit z Jičína celoročně vyhledávané pohádkové centrum. K tomu by měla sloužit síť aktivit jako např.:

- Pohádkové filmové centrum
- Rukodělné dílny
- Výstavy s pohádkovou tematikou
- Pohyb pohádkových postav po Jičíně

Druhým výrazným rysem Jičína je jeho spojení s Albrechtem z Valdštejna. Propagace tohoto tématu již probíhá, a podrobněji je i s jejími cíli popsána v kapitole Valdštejnův Jičín.

Co se týče ediční činnosti, je hlavním cílem města pokračovat v nastaveném trendu, a vytvářet nevšední propagační materiály, které vybízejí návštěvníka k interaktivnímu zapojení.

Posledním dílčím cílem jsou webové stránky města, které je v plánu rozšířit o holandskou a ruskou jazykovou mutaci, a provést úpravy v současné anglické, německé a polské mutaci.

8.1.3 Podpora programové nabídky cestovního ruchu

Tato oblast je pro rozvoj ČR jedna z nejdůležitějších. Zahrnuje vytvoření celoročního kulturního programu pro všechny věkové kategorie, využití partnerské spolupráce a spolupráce se soukromým sektorem. A to pomocí společné programové koncepce kulturních a sportovních zařízení města Jičína a K-klubu

8.1.4 Prohlubování partnerské spolupráce v rámci Českého Ráje a Valdštejnovy zahrady

Větší spolupráce mezi svazky obcí a společná propagace daných turistických oblastí by měla motivovat návštěvníka k vícedennímu pobytu, a vyrovnat nežádoucí rozdíly v návštěvnosti. Jednou z možností je vybudování naučné stezky vycházející z krajinné kompozice, a zahrnující devět zastavení (Veliš, kostel Panny Marie de Sale, Jezuitská kolej, kostel sv. Ignáce z Loyoly, Valdštejnský zámek, kostel sv. Jakuba, lipová alej, loggie, kartuziánský klášter.)

8.1.5 Podpora spolupráce s partnerskými městy

Pro prezentaci v partnerských městech je třeba vyčlenit více finančních prostředků. Partnerství je podporováno nejen v rámci EU, ale i s městy tuzemskými, která mají s Jičínem

společnou bud' Valdštejnskou, nebo pohádkovou tematiku. Cílem je nejen odstraňování bariér mezi lidmi, ale také propagace Jičina a šíření jeho dobrého jména i za hranice ČR.

8.1.6 Podpora využití historických, kulturních a přírodních lokalit města a jeho okolí

Jičín disponuje řadou lokalit s velkým potenciálem rozvoje. Město se při jejich využívání snaží zachovávat jejich jedinečnost, a podporovat jejich maximální využití. K volnočasovým aktivitám se nabízejí např. kopec Zebín nebo lipová alej. V centru Jičina je pak cílem vytvořit bohatý kulturní program spojený s historickým obrazem města, a tomuto obrazu přizpůsobit útulná zákoutí tak, aby vyvolávala dojem 17. století.

8.2 Financování

Uvedené aktivity budou realizovány nejpozději do roku 2015, a to z rozpočtu města. Bude však maximální snahou získat prostředky z grantů a dotací, ať už v rámci Královéhradeckého kraje, ČR nebo EU.

9 PROGRAM ROZVOJE CESTOVNÍHO RUCHU KRÁLOVÉHRADECKÉHO KRAJE 2007 – 2013

I Královéhradecký kraj, na jehož území ORP Jičín leží, vypracovává pravidelně program rozvoje cestovního ruchu³⁸. Na roky 2007 až 2013 se tento program skládá ze třech základních cílů. V této kapitole tyto cíle uvedeme a doplníme, jaké dílčí cíle obsahují. Tato a předchozí kapitola bude sloužit pro vyhodnocení, jak strategie Jičina odpovídá strategii vyššího územního celku, tedy Královéhradeckého kraje.

9.1 Podpora výstavby, rekonstrukce a modernizace základní a doprovodné turistické infrastruktury

- Podpora výstavby, rekonstrukce a modernizace ubytovacích a stravovacích zařízení
- Podpora rozvoje turistické dopravní infrastruktury
- Údržba a rekonstrukce přírodních, kulturně-historických a technických památek za účelem zpřístupnění pro návštěvníky

³⁸ Program rozvoje cestovního ruchu Královéhradeckého kraje: 2007 - 2013. *Kr-kralovehradecky.cz* [online]. 2007 [cit. 2012-06-19]. Dostupné z: <http://www.kr-kralovehradecky.cz/assets/SEA+PRCR+KHK+2007-2013.pdf>

- Podpora výstavby, rekonstrukce a modernizace infrastruktury pro volný čas
- Infrastruktura pro sportovní a rekreační aktivity

9.2 Podpora marketingových aktivit v oblasti cestovního ruchu

- Tvorba produktů a programů cestovního ruchu
- Podpora prodeje a distribuce turistické nabídky, reklamy a propagace
- Vytváření a permanentní aktualizace oficiálního krajského informačního a rezervačního systému cestovního ruchu a jeho koordinace s informačními a rezervačními systémy na nižších hierarchických úrovních

9.3 Podpora spolupráce a koordinace činnosti klíčových aktérů rozvoje cestovního ruchu

- Podpora činnosti organizací cestovního ruchu a turistických informačních center
- Vytvoření efektivního systému organizace a koordinace cestovního ruchu na území kraje
- Podpora vzájemné spolupráce subjektů veřejného a soukromého sektoru v rámci turisticky významných území i mezi nimi a na mezikrajské, přeshraniční a mezinárodní úrovni
- Vzdělávání pracovníků v oblasti cestovního ruchu

10 SWOT ANALÝZA

Zhodnocení současné situace stavu cestovního ruchu v regionu obsahuje SWOT analýza, která vychází ze SWOT analýzy uvedené v Územně analytických podkladech pro ORP Jičín³⁹ z roku 2010, je ale doplněna i body, které vyplívají z předešlé práce.

10.1 Silné stránky

- Přírodní krásy a zajímavosti
- Historicky atraktivní stavby a lokality

³⁹ Aktualizace územně analytických podkladů ORP Jičín 2010. Jičín. eu [online]. 2010 [cit. 2012-04-18]. Dostupné z: http://www.jicin.eu/uzem/uap/UAP_Jicin2010.pdf

- Zavedené kulturní akce a jejich propagace v masmédiích
- Široká nabídka ubytování hromadného, i v soukromí
- Dobrá dopravní dostupnost
- Hustá síť značených turistických tras a dálkových cyklotras

10.2 Slabé stránky

- Vysoká koncentrace návštěvníků na turisticky atraktivních místech
- Nedostačující kvalita technické infrastruktury a sociální vybavenosti v některých turistických oblastech
- Nedostatečná síť cyklostezek v samotném Jičíně a jeho nejbližším okolí.
- Malý zájem zahraničních turistů

10.3 Příležitosti

- Vybudování hypotras a jejich zázemí
- Budování odpočívadel, přístřešků a dalšího vybavení podél turistických tras, cyklotras a naučných stezek
- Citlivé využívání rekreačního potenciálu s ohledem na únosné zatížení přírody a krajiny
- Zvýšit rekreační využívání některých oblastí
- Vybudovat soubor turistických cílů s Valdštejskou tematikou

10.4 Hrozby

- Zvýšené ohrožení kulturních a přírodních památek vandalismem
- Vznik ploch individuální rekreace, jmenovitě chatových zástaveb
- Odliv potenciálních návštěvníků z důvodu přeplněnosti turistických lokalit

11 CHARAKTERISTIKA CESTOVNÍHO RUCHU NA JIČÍNSKU

Z hlediska forem cestovního ruchu má na Jičínsku nejvýznamnější zastoupení cestovní ruch zaměřený na poznání přírodního prostředí, který také úzce souvisí s geoturistikou. Centrem této formy cestovního ruchu jsou Prachovské skály. Dalšími motivy pro návštěvu

Jičínska je především poznání kulturních památek a rekreační cestovní ruch. S každoročním festivalem Jičín – město pohádky je spojen i společenský cestovní ruch. Ostatní formy cestovního ruchu nemají na Jičínsku téměř žádné zastoupení.

Podle místa realizace je nejčastější cestovní ruch domácí, který tvoří více než 95% celkové návštěvnosti.

Cestovní ruch na Jičínsku je charakteristický svojí krátkodobou povahou, kdy návštěvníci přijíždějí nejčastěji pouze na několik dní, a často se nezdrží ani přes noc.

Nejčastější je cestovní ruch komerční, své zastoupení zde ale má i cestovní ruch sociální, a to především během festivalu Jičín – město pohádky, kdy je především handicapovaným dětem hrazeno ubytování, a v některých případech i strava.

Právě díky festivalu JMP jsou důležitou skupinou návštěvníků hlavně děti, ať už přijíždějí v organizovaných skupinách nebo s rodiči.

Jedním z důležitých úkolů města Jičín je budování trvale udržitelného turismu, který se zde projevuje především v podobě geoturistiky do geoparku Český ráj.

Na základě zjištěného můžeme říci, že oblast má velice dobré lokalizační podmínky, a to jak přírodní, tak i společenského charakteru.

Co se týká realizačních podmínek, na Jičínsku je velice dobrá situace s ubytováním. Všechna ubytovací zařízení na Jičínsku jsou během sezóny schopna pojmout najednou asi 5700 návštěvníků. Jednoduchým výpočtem tedy zjistíme, že zůstal li by např. v roce 2011 každý návštěvník ubytovaný týden, kapacita hotelů by byla téměř celou sezónu vytížena. Při současném trendu, kdy návštěvníci přijíždějí pouze na jeden nebo dva dny, je ubytovací kapacita více než dostatečná. Ani vzhledem ke snahám města motivovat návštěvníky k vícedennímu pobytu, a stále rostoucí návštěvnosti, se ani do budoucna nemusíme obávat nedostatku ubytovacích míst.

Se stravováním je situace podstatně horší, a to především v centru Jičína, kde se nachází pouze několik málo restaurací, které bývají přeplněné i mimo sezónu. Jičín sice disponuje celou řadou restaurací a hospůdek, které ale většinou nejsou nikde prezentovány, turista tedy nemá šanci se o nich dozvědět. V MIC sice poradí kam se jít najíst, ucelený materiál o jednotlivých možnostech ale k dispozici není, a to ani na webových stránkách města pro turisty. Většina restaurací navíc neposkytuje služby v cizích jazycích, což může být jedním z důvodů pro malou návštěvnost ze zahraničí.

Celková návštěvnost Jičínska stále roste, a to každým rokem o něco více. Nejoblíbenějšími měsíci jsou prázdninové měsíce červenec a srpen. Červen a září jsou celkem vyrovnané, a to i díky kulturním akcím města, které se konají právě v těchto měsících. Z toho je patrné, že největším lákadlem je příroda a památky, kterých je v okolí Jičína bohatý výběr. To také potvrdilo dotazníkové šetření, kde 25 ze 40 dotazovaných přijelo právě za památkami

97% návštěvníků pochází z ČR i přesto, že na zahraniční propagaci byly vynaloženy nemalé prostředky, jako např. projekt česko-polské příhraniční spolupráce v cestovním ruchu, který stál přes 5,5 mil. Kč.

Čeští návštěvníci pocházejí spíše z bližších krajů a zhruba třetinu jich tvoří výletníci. Ti co se rozhodnou zůstat několik dní, volí z široké nabídky ubytovacích zařízení především hotely a pronajaté chaty, je tedy zřejmé, že volí spíše pohodlí a soukromí před finanční dostupností.

Největší investicí města poslední doby byla obnova městské památkové rezervace, která se skládala z předláždění Valdštejnova náměstí, opravy městských hradeb a celkové renovace zámecké zahrady, která je využívána jako park. Především v parku je vidět velká pozitivní změna, a to nejen designová, ale i užitná. Cílem tohoto projektu nebylo primárně zvýšit zájem turistů o Jičín, ale hlavně zachování historické a kulturní hodnoty města, což bylo bezesporu splněno.

Ani druhý významný projekt města, rekonstrukce koupaliště, nebyl zaměřen přímo na cestovní ruch, otevření koupaliště ale významně přispělo k vybavenosti Jičína, kde do té doby bylo možné koupání pouze v krytém Aqua parku, či v některém z rybníků.

ZÁVĚR

V úvodu byl stanoven cíl práce: **na základě analýzy nabídky a poptávky cestovního ruchu charakterizovat cestovní ruch na Jičínsku, stanovit příčiny slabých stránek regionu vycházejících ze SWOT analýzy, zhodnotit účelnost vynaložených investic města a vyhodnotit, jak se Koncepce na rozvoj cestovního ruchu ORP Jičín shoduje se Strategii Královéhradeckého kraje pro cestovní ruch. Nakonec navrhne kroky a opatření, vedoucí k lepšímu využití regionu pro cestovní ruch.**

Z analýzy nabídky a poptávky na Jičínsku vyplynulo, že jedním z největších problémů Jičínska během prázdninových měsíců je vysoká koncentrace návštěvníků na turisticky atraktivních místech, což vede nejen k odlivu návštěvníků, ale také ke zvyšování negativních vlivů na životní prostředí. Důvodů je hned několik, hlavně jde ale o prezentaci jednotlivých cílů v médiích, které jsou téměř vždy prezentovány jednotlivě, a to kromě Prachovských skal a kulturních akcí města téměř výhradně na svých webových stránkách. Návštěvník si tedy vybere pouze ty nejzajímavější, a ty navštíví. Dalším důvodem je stav turistické infrastruktury, která je dostatečná pouze právě v okolí těchto nejzajímavějších cílů. Oba zmíněné důvody vedou i ke krátkodobému charakteru pobytu, kdy potenciální návštěvník není seznámen s celým souborem přírodních i jiných zajímavostí, nevidí tedy v Jičínsku potenciál pro delší pobyt, ani pro opakovanou návštěvu.

Pro vyřešení tohoto problému je tedy nutné vytvořit přehledný materiál, ať už tištěný, nebo elektronický, který by ukazoval, co je na Jičínsku možné navštívit, ale také jak jsou od sebe jednotlivé cíle vzdáleny, popř. jaký druh dopravy je nejvhodnější použít. Bylo by také možné vytvořit poutavou reklamu, kde nedominují pouze nejznámější atraktivity, ale která je zaměřena výhradně na méně známé cíle. Prezentace je nejvhodnější na webu, popř. v tisku zaměřeném na turistiku, a to jak českém, tak i zahraničním. Dále je nutné vybudovat alespoň základní turistickou infrastrukturu včetně značených tras na málo navštěvované cíle s velkým potenciálem

Ze SWOT analýzy vyplynulo, že další výrazně slabou stránkou regionu je zájem, resp. nezájem zahraničních turistů, kteří tvoří pouze 3% z celkového počtu návštěvníků. Opět zde existuje více příčin. Z části zahraniční turisty odrazuje právě přeplněnost některých lokalit, která byla popsána v předchozím odstavci. Mnohem závažnějším problémem je nedostatečná propagace města v zahraničních médiích, kdy tato propagace sestává pouze z propagace na internetových stránkách města, které disponují čtyřmi jazykovými mutacemi, ani jedna však není takového rozsahu jako verze česká, a ani ta neposkytuje kompletní informace. Město sice vydává vícejazyčné propagační materiály, ty jsou ale k dostání hlavně v MIC, tedy v době,

kdy už turista do Jičína dorazil, a ne při výběru regionu, který navštíví. Hlavní bod propagace v zahraničí pak tvoří spolupráce se čtyřmi partnerskými městy, která ale není téměř nikdy zaměřena přímo na cestovní ruch.

Kvalitní prezentaci v zahraničí mají pouze Prachovské skály, a to díky zařazení do geoparku UNESCO. Bylo by tedy vhodné zahraniční prezentaci zaměřit na kulturní akce, a to především Valdštejnův Jičín, u kterého je možné široké zaměření od legend a pověstí, přes přírodní zajímavosti až po historická fakta. Lze tedy zaujmout širší skupinu, než jen zájemce o Valdštejnskou problematiku. Bylo by vhodné vytvořit celou sérii propagačních materiálů prezentovaných zejména v zahraničním tisku a na webu, z nich každý by oslovoval vybranou cílovou skupinu.

Právě v projektu Valdštejnův Jičín lze spatřovat v současnosti největší potenciál daného území. I když první Valdštejnské slavnosti proběhly již před osmi lety a slavily velký úspěch, do dnešního dne se pro propagaci města tímto směrem mnoho neudělalo. Jedinými kroky bylo otevření trvalé expozice v jičínském muzeu s názvem Valdštejnova pracovna a instalace uvítacích tabulí s Valdštejnskou tematikou při vjezdu do města. To však lze hodnotit jako naprosto nedostatečné. Tabule sice upoutá návštěvníka na tuto tematiku, ten ale bohužel bez dalších informací v Jičíně najde právě pouze muzejní expozici.

Spojení s Valdštejnem přitom můžeme najít téměř v každé přírodní, kulturní, či historické zajímavosti na Jičínsku. Největším, a navíc celoročním lákadlem by se mohla stát unikátní kompozice krajiny a městské výstavby pod názvem Barokní komponovaná krajina, o které v současnosti neví ani všichni obyvatelé Jičína, natož turisté. Základními body této krajinné kompozice je vrch Veliš, centrum Jičína, Valdštejnská loggie a Kartuziánský klášter, které leží přesně na jedné přímce. Alespoň tyto body je nutné opatřit turistickým vybavením a informačními tabulemi, které by daly návštěvníkovi nahlédnout do tajemství tohoto krajinného uspořádání. Dále by měly být vytvořeny detailní materiály i s kompletní mapou krajinné kompozice a popisy jednotlivých míst se všemi souvislostmi. Dle zjištění, že pro návštěvníka není finanční dostupnost na prvním místě, by bylo možné tyto materiály prodávat alespoň v MIC.

Pro roky 2011 až 2015 byla odborem cestovního ruchu MěÚ Jičín vytvořena vůbec první koncepce cestovního ruchu, která si klade za cíl podpořit dopravní a turistickou infrastrukturu, podpořit propagaci města a rozšířit programovou nabídku, a také prohloubit spolupráci, ať už s partnerskými městy, nebo mezi svazky obcí. Velice podobné cíle najdeme i v programu rozvoje cestovního ruchu Královéhradeckého kraje. Jediným cílem kraje, který Jičín ve své koncepci neuvádí, je podpora spolupráce a koordinace činností aktérů cestovního ruchu.

Konkrétně se jedná např. o vzdělávání pracovníků, podporu spolupráce mezi soukromým a veřejným sektorem a vytvoření efektivního systému koordinace cestovního ruchu. Přitom právě lepší koordinace a spolupráce se soukromníky, kteří na Jičínsku vlastní velkou část kulturních památek, by prospěla rozvoji cestovního ruchu v regionu, a v důsledku by vedla i k větší spokojenosti návštěvníků, a tedy i ke zvyšování návštěvnosti. Je tedy zřejmé, že Jičín se ve své koncepci orientuje především na rozšíření programové nabídky, a organizační záležitosti nechává stranou. Nenaplnuje tedy zcela vizi, kterou pro cestovní ruch vytvořil Královéhradecký kraj na roky 2007 až 2013.

Přínos cestovního ruchu pro Jičínsko spočívá především ve vytváření sezónních pracovních míst, ale i stálých pozic, ať už ve státní správě, neziskovém nebo podnikatelském sektoru. Velkou finanční podporu představuje cestovní ruch i pro stávající podnikatele z oblasti hotelnictví, pohostinství apod., je ale také zdrojem stálých příjmů pro vlastníky a provozovatele hradů a zámků. Mimo to má z cestovního ruchu příjmy i město, které inkasuje především z pronájmu veřejných prostor a vstupného na místa, která patří městu, jako je např. Valdická brána, muzeum nebo Jičínský zámek.

Vzhledem k předchozímu vývoji se dá očekávat, že cestovní ruch na Jičínsku se bude dále dynamicky rozvíjet, nedostatky budou postupně odstraňovány, a síť turistických cílů se bude rozrůstat. Jičín zatím využívá svého potenciálu pouze z části, je zde tedy ještě několik lokalit, které by se daly opět probudit k životu, ať už pomocí rekonstrukcí, kulturních akcí, či pouze lepší prezentace a medializace.

Zdroje

- [1] Aktualizace územně analytických podkladů ORP Jičín 2010. Jičín. eu [online]. 2010 [cit. 2012-04-18]. Dostupné z: http://www.jicin.eu/uzem/uap/UAP_Jicin2010.pdf
- [2] Dětenice: zámecký rezort [online]. 2012 [cit. 2012-04-12]. Dostupné z: www.detenice.cz
- [3] Doprava na Jičínsku [online]. 2011 [cit. 2012-04-12]. Dostupné z: www.csadsemily.cz
- [4] Evropské geoparky. *Geopark.cz: Český Ráj* [online]. 2008, 2011 [cit. 2012-06-17]. Dostupné z: <http://www.geopark-ceskyraj.cz/?D=4>
- [5] HÁLEK, Josef. Udržitelny turismus a jeho podoby. *Enviport.cz* [online]. 2009 [cit. 2012-06-17]. Dostupné z: <http://www.enviport.cz/udrzitelny-turismus-a-jeho-20540.aspx>
- [6] Historie - Jičín. MĚÚ JIČÍN. *Jičín: Turistický portál* [online]. 2010 [cit. 2012-06-06]. Dostupné z: <http://www.jicin.org/cs/historie/>
- [7] Hrad Kost [online]. 2012 [cit. 2012-04-12]. Dostupné z: www.hrad-kost.cz
- [8] Jinolické rybníky. MĚÚ JIČÍN. *Jičín: Turistický portál* [online]. 2010 [cit. 2012-06-06]. Dostupné z: <http://www.jicin.org/dr-cs/1217-jinolicke-rybniky.html>
- [9] Koupaliště Kníže. Jičín: Městský úřad [online]. 2010 [cit. 2012-04-12]. Dostupné z: http://www.mujiicin.cz/vismo/fulltext.asp?hledani=1&id_org=5954&id=858861&query=koupali%C5%A1t%C4%9B&submit=Hledat
- [10] Kulturní zařízení města Jičina: Městské informační centrum [online]. 2012 [cit. 2012-04-12]. Dostupné z: www.kzmj.cz
- [11] MALÁ, Vlasta. *Základy cestovního ruchu*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2002., ISBN 80-245-0439-1.
- [12] Město Jičín. Státní správa [online]. 2010 [cit. 2012-04-09]. Dostupné z: <http://www.statnisprava.cz/rstsp/ciselniky.nsf/i/572659>
- [13] Městské informační centrum: analýzy návštěvnosti [online]. 2007-2011 [cit. 2012-04-12]. Dostupné z: <http://www.kzmj.cz/mic/o-nas>
- [14] MIC JIČÍN. Ubytování na Jičínsku [tištěný prospekt]. 2011.

- [15] Naučné stezky. MĚÚ JIČÍN. *Jičín: Turistický portál* [online]. 2010 [cit. 2012-06-06]. Dostupné z: <http://www.jicin.org/cs/priroda-a-krajina/naucne-stezky.html/>
- [16] Největší projekt na obnovu městské památkové rezervace dokončen s otevřením bran parku v roce 2010. Jičín: Městský úřad [online]. 2010 [cit. 2012-04-12]. Dostupné z: http://www.mujiicin.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=5954&id=858861&query=obnova+m%C4%9Bstsk%C3%A9+rezervace
- [17] ORP Jičín. CZSO [online]. 20.8.2009 [cit. 2012-04-09]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xh/redakce.nsf/i/orp_jicin
- [18] Prachovské skály. MĚÚ JIČÍN. *Jičín: Turistický portál* [online]. 2010 [cit. 2012-06-06]. Dostupné z: <http://www.jicin.org/dr-cs/697-prachovske-skaly.html>
- [19] Prachovské skály. *Prachovské skály* [online]. 2010 [cit. 2012-06-06]. Dostupné z: www.prachovskaskaly.com
- [20] Program rozvoje cestovního ruchu Královéhradeckého kraje: 2007 - 2013. *Kr-kralovehradecky.cz* [online]. 2007 [cit. 2012-06-19]. Dostupné z: <http://www.kr-kralovehradecky.cz/assets/SEA+PRCR+KHK+2007-2013.pdf>
- [21] Rozpočet. Jičín: Městský úřad [online]. 2010 [cit. 2012-04-12]. Dostupné z: http://www.mujiicin.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=5954&id_ktg=12157&p1=59215
- [22] RYGLOVÁ, Kateřina. *Cestovní ruch*. Vyd. 2. Ostrava: Key Publishing, 2007., s. 81, ISBN 978-80-87071-44-1
- [23] RYCHTEROVÁ, Věra. *Festival Jičín - město pohádky* [online]. [cit. 23.4.2012].
- [24] RYCHTEROVÁ, Věra. *Rozpočet odboru cestovního ruchu MěÚ Jičín* [online]. 2011 [cit. 27. 5. 2012].
- [25] SMOLÍK, Robert. *Valdštejnův Jičín: Program rozvoje města* [online]. 2011 [cit. 9.4.2012].
- [26] STILLEROVÁ, Alena. *Akční prováděcí plán na období 2012 až 2015* [elektronický dokument]. Jičín, 2011 [cit. 12.4.2012].
- [27] STILLEROVÁ, Alena. *Koncepce cestovního ruchu města Jičina* [elektronický dokument]. Jičín, 2011 [cit. 12.4.2012].

- [28] Stravování. MĚÚ JIČÍN. *Jičín: Turistický portál* [online]. 2010 [cit. 2012-06-06]. Dostupné z: <http://www.jicin.org/cs/ubytovani-a-nbsp-stravovani/stravovani.html>
- [29] Valdštejnova zahrada [online]. 2012 [cit. 2012-04-12]. Dostupné z: www.valdstejnovazahrada.cz
- [30] Veliš [online]. 2012 [cit. 2012-04-12]. Dostupné z: www.velis.cz
- [31] Výnos ministerstva kultury o prohlášení historických jader měst za památkové rezervace. Jičín: městský úřad [online]. 1987 [cit. 2012-04-12]. Dostupné z: http://www.mujiicin.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=5954&id=589434
- [32] What is Ecotourism?. THE INTERNACIONAL ECOTOURISM SOCIETY. *Ecotourism.cz* [online]. 2000 [cit. 2012-06-17]. Dostupné z: <http://www.ecotourism.org/what-is-ecotourism>
- [33] Základní charakteristika území: ORP Jičín. KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ. *Aktuální investiční příležitosti v Královéhradeckém kraji* [online]. 2009 [cit. 2012-06-06]. Dostupné z: <http://mapy.kr-kralovehradecky.cz/prumzony/cz/JC-zakladni-charakteristika.htm>
- [34] Zákon č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny. Sbíрка zákonů České republiky. 2010, částka 5 s. 196 - 209

